

Geriausias ir labiausiai žinomas laikraštis „LAISVĖ“.

Šis du sykiai savaitę: Uteminė ir Pėnų, Leidžia Lietuvių Kooperatyvistiškojo Spaudos Bendrovi.

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje ir užsienyje \$2.00

Užsienyje ir užsienyje 3.50

PUSEI METŲ:

Amerikoje ir užsienyje \$1.00

Kanadoje ir užsienyje 1.75

Aparsinimų kainos ant užklausimo „LAISVĖ“.

133 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

The Lithuanian semi-weekly „LAISVĖ“.

Published by The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.), every Tuesday and Friday at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:

In the United States \$2.00

To Foreign Countries 3.50

Advertising rates on application.

All communications should be addressed to „LAISVĖ“.

133 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 22.

Telephone 5231 Greenpoint.

BROOKLYN, N. Y., 16 Kovo (March), 1915 m.

Telephone 5231 Greenpoint

V Metas

Daugiaus darodymų prieš Krakų ir Montvidą.

Detektyvai džiaugiasi suradę kun. Žebrio užmušėjus.

Pereitame „Laisvės“ N-ry mes gana plačiai aprašėme, kaip du lietuviai vagių tapo suimtu Wilmingtone, Del. Tenais vienas iš jų nužudė policmaną ir sužeidė kitus tris. Jau tuomet buvo nuožniūra, kad juodu bus užmušę ar prisidėję prie užmušimo kun. Žebrio iš New Britaino.

Dabar policija ir detektyvai turi jau daug darodymų, kad juodu yra užmušę. Štai tie darodymai:

New Britaino kunigas užmuštas automatišku revoliuoriu to paties kalibro, kokis rasta pas Krakų.

Krakaus užrašų knygelėje tarpe įvairių adresų rasta ir adresas kunigo Žebrio iš New Britain, Conn.

Pas abudu juodu rasta lyginai tokių pat virvagalvių, kokiais pasmaugta gaspadinė kunigo Žebrio.

Pas Montvidą rasta lyginai tokios jau rūšies typewriter (rašomoji mašinėlė) su tokiom jau raidėm, kuriom rašyta grąsinanti laiškas kun. Žebriui. Rasta net tokios jau popierios, ant kurios rašyta anie laiškas.

Rasta dokumentai, parodę, kad vasario mėnesį juodu kaip tik būvę Connecticut valstijoje.

Šita visa eilė prirodymų smarkiai klampina abudu vagių.

„Laisvė“ kasdieną prisieciama iškarpi iš Wilmingtono dienraščių „Star“ ir „Every Evening“. Iš tų dienraščių sužinojome vė dar kokių dalykų:

Wilmingtonan pribuvo iš New Britaino du detektyvus, kuriuodu apsiapinę su visomis smulkmenomis, pranešė, kad Montvide ir Krakaus žymės lyginai tokios, kaip tų vyru, kurie, kaip sako liudininkai, 7 d. vasario buvo paskambinę kun. Žebrio namo skambutį.

Skyrėse, kurių turėjo Krakus, lyginai tokia, kokią turėjo vienas iš užmušėjų, kaip tą parodo tili liudininkai. Sako, kad Krakus buvo pasivadinęs New Britaine pavardė Kelly.

Iš Brookline, Massachusetts valstijos, gauta žinia iš vietinės policijos, kad gruodžio mėnesį ten užmuštas drugstorninkas. Užmušę jį koki tai du ateiviai. Sakoma, kad visą žiemą Krakus ir Montvidas praleido aplink Bostoną.

Bernardo Montvido įieško ir Tauntono, Mass., policija. Iš to miestelio dienrašties „Evening Journal“ gavo telegramą, jog Bernardas Montvidas tenais laikės barberne ir poolruimį. Tauntono policija turi warrantą ant B. Montvido už vagystę.

New Jersey valstijos miestely Roebing tapo apvogtas Julijus Mažeika, kuris pribuvo į Wilmington, bet pasirodė, kad laikrodėliai, rasti pas areštuotuosius vagis, pagvoti ne nuo jo.

Pas abudu juodu rasta ir literatūros bei laišku.

Sakoma, kad kalėjime Krakus norėjo nusizudyti, bet sarvai laiku tai pastebėjo ir sulaukė.

Wilmingtono socialistai šleido pranešimą, kad Krakus ir Montvidas niekuomet nėra buvę socialistais ir jog tai paprasti kriminalistai.

„Laisvė“ praneša iš Philadelphia, jog panašios į Montvidą ir Krakų ypatos lankėsi ir Philadelphia. Vienas iš jų būk tai norėjęs uždegti barberne. Ar juodu pridirbo kokių nors bjaurių darbų tame mieste, kol kas nėra jokios žinios.

Krakaus vardas pirmą sykį girdimas tarpe lietuvių. Apie Bernardą Montvidą jau seniai gėjo kalbos, kaip apie nedorą vagių ir apgaviką. Seniau jisai trunkydavosi aplink Bostoną ir jau tuomet nekuri žmonės, kurie jį arčiau pažinojo, sakė, kad tai esąs kriminalistas iš prigimties. Tai buvo nepaprastai drąsus žmogus. Siektiek prastyręs jis mėgino net įstoti kalbėti. Padėkime, kada buvo Bostono kriaucių streikas, jisai niekeno neprastytas, atėjo pakalbėti. Ta prakalba išrodė aiškiai provokatoriška, nes jisai kvietė tarti kimsėjas ir prievartoti kimsėjas ir prievartoti kimsėjas ir prievartoti kimsėjas.

Tuomet jį išvijo ir nuo to sykio jisai neberodė jau nosies jokiuose susirinkimuose. Vėliau jisai persikraustė Chicago. Kokiais bizniais jisai tenais užsiėmė — nežinia. Buvo keli atsitikimai, kad jisai pats pasfrenge sau prakalbas. Ką jisai plaukšdavo — taip pat nežinia, bet laikraščių korespondentai kelis sykus patėmyjo, kad jisai yra visiškas nemokėlis. Iš tos priežasties vieną kartą „Laisvėje“ buvo pasakyta, kad tai yra bomas ir kad žmonės nuo jo apsisaugotų.

Paskutiniaisiais laikais apie jį nieko nebuvo girdet.

ATSILIEPIMAS I CHICAGOS KRIAUCIUS.

Skriaudos neorganizuotų rubsiuvių ir tų kelių organizuotų darbininkų Chicago rubsiuvių pramonijoje negalimos išskaitliuoti šitokiame mažame rašelyje; užimtų tomus knygu, kad išskaitliuoti ir išdėstyti sunkenybės, skriaudas ir vargus nelaimingų rubsiuvių darbininkų, užtai mes nei nemame šitame rašelyje aprašyti esančius blogumus.

Šitame laike, kada vietinė Rubsiuvių Išdirbėjų Bendrija, vydamasi visagalingą dolerį, visokiais būdais išnaudoja kiekvieną rubsiuvių, tai nėra reikalo rubsiuviams priminti apie reikalingumą sutvėrimo unijos dėl pačių apsisaugojimo. Nepakeliamos išlygos — numušimas algų ir paigūnimas darbo valandų — turėtų sutverti vienybę.

Progresas padarytas darbininkų kitose šakose išdarbių per savo unijas turėtų rubsiuvių pertikrinti, kad galinga unija adatos darbininkų yra galima. Todėl ir likosi sutverta **Sujungtų Rubsiuvių Unija Amerikos**, organizacija, sutverta rubsiuvių dėl rubsiuvių, kad pagerinus buvį labai apleistų darbininkų rubsiuvių pramonijoje.

Praeitės ir dabarties patyrimai parodė, kad rubsiuviai turi pasitiktėti ant savo pačių pajėgų, o ne ant darbavų melnių prižadėjimų. Kad pagerinti savo pačių buvį. Užtai unija yra vienatinis darbininkų rubsiuvių išganymas.

Tačiau šitai rubsiuvių Suvienuytųjų Valstijų ir Kanados, kurie jau yra nariais S. Rubs. Unijos Amerikoje, kviečia rubsiuvių Chicago, kad jie prisidėtų prie jų ir ne vien prižada, bet kartu ir užtikrina, kad visame kame pagelbės jų pasikėlime.

Chicago yra didžiausias rubų centras Šiaurinėje Amerikoje, ir yra tikrai vienatinis miestas, kuriame rubsiuviai nėra organizuoti; tai yra tikrai vienatinis miestas, kuriame rubsiuviai be jokios malonės turi klausyti savo darbavų padiktavimus. Chicago rubsiuviai jau gana ilgai nuolankiai klausė paliepių savo diktatorių — darbavų, ir laikas jau atėjo, kad jie taip pat ištikimi klausytų dabar patarimus savo pačių bendrų, ir kad jie pagelbėtų padaryti vietinius rubsiuvių unijas tokiomis — jau tvirtomis ir pasekmingomis, kaip **Suvienuytųjų Unijos New Yorko, Philadelphia, Rochester, Boston, Baltimore ir kitų Amerikos ir Kanados rubų išdirbimo centrų.**

P. S. District Council No. 6 A. C. W. of A. nori šiūmi pranešti rubsiuviams, kad visi tie, kurie yra užsimokėję įstoimo mokestį į uniją už 1913 metus, bus priimti į uniją be jokios kitos įstoimo mokesties.

Dėl platesnių žinių kreipkitės į šias vietas:

Skyrius 39-tas, 818 W. Harrison St.

Skyrius 61-mas, 363 W. Madison St.

Skyrius 152, 1579 Milwaukee Ave.

Lietuvių skyrius, 269-tas, 1223 Milwaukee Ave.

A. C. W. of A. District Council No. 6

Ir vėl „bomba“.

New Yorke veik kasdien pradedama surasti „bombų“.

Šiomis dienomis apdraudimo darbininkų komisijos sekretorius gavo siuntinį. Viršutinė siuntinio išvaizda buvo visai nepavojinga ir sekretoriui užteko drasos tą dėžutę atidaryti. Kada dėžutę atidaryė, tai ten buvo kokia tai pilka „masa“, pridengta laikraštine popiera, o ant vidaus dėžutės užrašas: „Mano juodoji ranka“.

PANEMUNĖ LIUOSA NUO VOKIEČIŲ.

GRAIKIJA NEKARIAUS. MIRĖ GRAFAS VITTE.

UKININKAI NORI KARES PABAIGOS.

Vokietijos žemdirbių draugija, fermerių unija ir daug panašios rūšies draugijų kreipėsi į reichstagą su prašymu pavelyti diskusuoti klausimą, ant kokių sąlygų Vokietija galėtų taikintis.

Matomai, ūkininkai yra labai nuvarginti šia kare, jei jau mislija apie taiką. (Minėtos ūkininkų draugijos yra atžagareiviškos. — Red. prierasas).

GENERALAI.

Rusų generolas Sivers, kurio armija tapo sumušta Mozūrijos ežerų distrikte, kaip praneša vokiečių laikraščiai, nusižudė iš susikrimitimo.

Trijs vokiečių generolai, kurie neatsilaikė prieš rusus ties Nemunu ir pasitraukė atgal, kaip praneša iš Berlyno, taps prašalinti iš savo vietų. Taip nutaręs pasielgti su jais patsai kazeris.

VOKIEČIAI NORI ISARDYTI SIBIRO GELŽKELI.

Sensacijinę naujieną praneša iš Pekino, Činijos. Būrys vokiečių nuyko Mandžurijon, o iš ten nori dąsigauti Sibirą ir pagadinti Sibirijos gelžkeli. Jie nori išsprogdyti tiltus ir tunelius. Mat, tuomet rusai negalėtų traukti kariuomenę iš rytų į vakarų frontą.

Si žinia per daug jau fantastiška.

AUSTRIJ PRANEŠIMAS.

Vienna. — Oficialis pranešimas:

Pozicija mūsų kariuomenės rusų Lenkijoje ir vakarų Galicijoje tapo sudrūtinta. Priešai nebeatkarvoja jau savo atakų.

Ties Inowloz mūsų artilerija nutildė daug rusiškų batarėjų.

Karpatų kalnuose mes užėmėm žymią vietą tarpe Cisa ir Balignro.

RUSAI TRAUKIASI LINKUI GARDINO.

Vokiečiai nuvyti nuo Gardino iki Augustavo, atsipekėjo ir sumušė rusus ties Augustavu. Dabar rusai vėl traukiasi į Gardino apygardas. Vokiečiai, sakosi, paėmė tose vietose 4,000 rusų belaisvių ir 10 mašinių kauliolių.

Si žinia parodo, kād rusams dar nepavyko išvaryti vokiečius iš Suvalkų gubernijos. Tą patvirtina patįs rusai.

Lomžos gubernijoje mūšiai tęsiasi. Aiškaus laimėjimo nėra nei vienoje pusėje.

DARDANELLŲ FORTAI BOMBARDUOJAMA.

London. — Iš Tenedos praneša, kad Dardanų batarėjos galutinai suardyta. Fortas Hamidie smarkiai pagadintas. Miestelis Chanak Kalesi žymiai nukentėjo. Laikosi tikrai fortas Chimihli.

Smirnos gubernatorių

LIETUVOJE.

Rusų oficialis pranešimas skelbia:

Suvalkų distrikte vokiečiai laiko savo rankose Simną ir Augustavą. Seimų apygardose eina dideli mūšiai, kurių pasekmės dar nežinomos.

NEPAPIRASTA ISTORIJA VOKIEČIŲ KARES LAIVO.

Newport News, Virginia. Šian Amerikos uostas užsuko vokiečių kreiseris „Prinz Eitel Friedrich“. Laivas esąs pagadintas ir reikia kelių savaičių, kad galima būtų užtaisyti spragas. Taip pat jisai buvo pritrūkęs angliu.

„Prinz Eitel Friedrich“ turi 326 belaisvių (rusus, anglius ir francūzus). Tie belaisviai paimti nuo nuskandintų laivų.

Per septynis mėnesius „Prinz Eitel Friedrich“ skrajojo jūra ir skandino pasitaikiusius priešų prekybos laivus. Jisai pridūrė jiems nemaža nuostolių.

Pasirodo, kad „Prinz Eitel Friedrich“ paskandino ir vieną Amerikos prekybinį laivą. Už tai dabar jo kapitonas ir gauna daugiausia pinigų.

Iš Berlyno praneša, kad Vokietijos valdžia žada imti pilną atsakomybę už paskandintą Amerikos laivą ir atlyginti jo savininkams.

Apie tą nepaprastą laivą ir jo klajojimą dabar visuose Amerikos laikraščiuose labai daug rašoma. Užgesintais žiburiais jisai plaukiojo berybiais vandenynais ir vistik žinojo, kas aplinkui dedasi. Su pagalba bevielio telegrafo laivo vyriausybė žinojo, kas dedasi pasauais greitai turės kilti revoliucija.

ORLAIVININKAI DIKICIAI PRIGELBSTI.

Petrograd. — Rusų oficialiame pranešime skelbiama, jog orlaivininkai labai dikiciai pagelbsti dėl teisingo nustatymo artilerijos ugnies.

Orlaivininkai veik visuomet gana gerai ištiria priešų pozicijas.

YPATINGAS RUSŲ SOCIALDEMOKRATAS.

Kaip tarpe vokiečių socialdemokratų radosi vienas Liebknechtas, balsavęs prieš karės kreditus, taip tarpe rusų socialdemokratų Dūmos frakcijos radosi tūlas Mankov, balsavęs už karę.

Jisai Dūmos posėdyje pasakė patriotišką prakalbą, kurioje išrodinėjo, kad karę reikia vesti iki pabaigai.

Už tai Dūmos socialdemokratų frakcija išvijo jį iš savo tarpo.

PORTUGALIJOJ KILO PILIEČIŲ KARĖ.

Parlamentan įneštas bilijus, reikalaujantis suspen-

ISPANIJOJ.

Ispanijos valdžia uždraudė išgabenti iš savo šalies duoną, mėsą ir kitus maisto produktus.

Visoje Ispanijoje atjaudama maisto stoka.

REIKALAUJA DUONOS.

Iš Vengrijos praneša, kad didžiausios žmonių minios, apsiatusios duonkėpyklas, reikalauja duonos.

Policija išvaiko minią.

NEVALIA ISVEŽTI DUONOS.

Petrograd, 10 d. kovo. — Rusų valdžia uždraudė gabenti užsienin duoną.

CARAS VYKSTA FINLIANDIJON.

Rusijos caras apėjo 9 d. Kovo Petrogradą ir išvažiavo Finlandijon.

TURKŲ PRANEŠIMAI.

Iš Konstantinopolio nuolat pranešama, kad bombardavimas Dardanellų būk ne daras fortams jokių įelbių. Sunku betgi tokiems pranešimams tikėti.

GRAIKIJA LIKSIS NEUTRALIŠKA.

Athenai. — Naujas ministrų kabinetas šleido deklaraciją, kurioje skelbiama, jog Graikija šioje karėje nutarė pasilikti neutrališką.

VALSTYBES KONTROLE ANT DIRBTUVIŲ.

Anglijos atstovų butas priėmė įstatymą, sulyg kurio valdžia gali kontroliuoti dirbtuves, gaminančias ginklus ir amuniciją.

Darbininkai tų dirbtuvių dabar jau skaitysis esančiais valstybės tarnystėje ir negalės streikuoti.

Anglijoje vis labiau kyla darbininkų bruzdėjimas ir kai kurie praneša, kad tenais greitai turės kilti revoliucija.

ORLAIVININKAI DIKICIAI PRIGELBSTI.

Petrograd. — Rusų oficialiame pranešime skelbiama, jog orlaivininkai labai dikiciai pagelbsti dėl teisingo nustatymo artilerijos ugnies.

Orlaivininkai veik visuomet gana gerai ištiria priešų pozicijas.

YPATINGAS RUSŲ SOCIALDEMOKRATAS.

Kaip tarpe vokiečių socialdemokratų radosi vienas Liebknechtas, balsavęs prieš karės kreditus, taip tarpe rusų socialdemokratų Dūmos frakcijos radosi tūlas Mankov, balsavęs už karę.

Jisai Dūmos posėdyje pasakė patriotišką prakalbą, kurioje išrodinėjo, kad karę reikia vesti iki pabaigai.

Už tai Dūmos socialdemokratų frakcija išvijo jį iš savo tarpo.

PORTUGALIJOJ KILO PILIEČIŲ KARĖ.

Parlamentan įneštas bilijus, reikalaujantis suspen-

ISPANIJOJ.

Ispanijos valdžia uždraudė išgabenti iš savo šalies duoną, mėsą ir kitus maisto produktus.

Visoje Ispanijoje atjaudama maisto stoka.

REIKALAUJA DUONOS.

Iš Vengrijos praneša, kad didžiausios žmonių minios, apsiatusios duonkėpyklas, reikalauja duonos.

Policija išvaiko minią.

NEVALIA ISVEŽTI DUONOS.

Petrograd, 10 d. kovo. — Rusų valdžia uždraudė gabenti užsienin duoną.

CARAS VYKSTA FINLIANDIJON.

Rusijos caras apėjo 9 d. Kovo Petrogradą ir išvažiavo Finlandijon.

TURKŲ PRANEŠIMAI.

Iš Konstantinopolio nuolat pranešama, kad bombardavimas Dardanellų būk ne daras fortams jokių įelbių. Sunku betgi tokiems pranešimams tikėti.

GRAIKIJA LIKSIS NEUTRALIŠKA.

Athenai. — Naujas ministrų kabinetas šleido deklaraciją, kurioje skelbiama, jog Graikija šioje karėje nutarė pasilikti neutrališką.

VALSTYBES KONTROLE ANT DIRBTUVIŲ.

Anglijos atstovų butas priėmė įstatymą, sulyg kurio valdžia gali kontroliuoti dirbtuves, gaminančias ginklus ir amuniciją.

Darbininkai tų dirbtuvių dabar jau skaitysis esančiais valstybės tarnystėje ir negalės streikuoti.

Anglijoje vis labiau kyla darbininkų bruzdėjimas ir kai kurie praneša, kad tenais greitai turės kilti revoliucija.

ORLAIVININKAI DIKICIAI PRIGELBSTI.

Petrograd. — Rusų oficialiame pranešime skelbiama, jog orlaivininkai labai dikiciai pagelbsti dėl teisingo nustatymo artilerijos ugnies.

Orlaivininkai veik visuomet gana gerai ištiria priešų pozicijas.

YPATINGAS RUSŲ SOCIALDEMOKRATAS.

Kaip tarpe vokiečių socialdemokratų radosi vienas Liebknechtas, balsavęs prieš karės kreditus, taip tarpe rusų socialdemokratų Dūmos frakcijos radosi tūlas Mankov, balsavęs už karę.

Jisai Dūmos posėdyje pasakė patriotišką prakalbą, kurioje išrodinėjo, kad karę reikia vesti iki pabaigai.

Už tai Dūmos socialdemokratų frakcija išvijo jį iš savo tarpo.

PORTUGALIJOJ KILO PILIEČIŲ KARĖ.

Parlamentan įneštas bilijus, reikalaujantis suspen-

ISPANIJOJ.

Ispanijos valdžia uždraudė išgabenti iš savo šalies duoną, mėsą ir kitus maisto produktus.

Visoje Ispanijoje atjaudama maisto stoka.

REIKALAUJA DUONOS.

Iš Vengrijos praneša, kad didžiausios žmonių minios, apsiatusios duonkėpyklas, reikalauja duonos.

Policija išvaiko minią.

NEVALIA ISVEŽTI DUONOS.

Petrograd, 10 d. kovo. — Rusų valdžia uždraudė gabenti užsienin duoną.

CARAS VYKSTA FINLIANDIJON.

Rusijos caras apėjo 9 d. Kovo Petrogradą ir išvažiavo Finlandijon.

TURKŲ PRANEŠIMAI.

Iš Konstantinopolio nuolat pranešama, kad bombardavimas Dardanellų būk ne daras fortams jokių įelbių. Sunku betgi tokiems pranešimams tikėti.

GRAIKIJA LIKSIS NEUTRALIŠKA.

Athenai. — Naujas ministrų kabinetas šleido deklaraciją, kurioje skelbiama, jog Graikija šioje karėje nutarė pasilikti neutrališką.

VALSTYBES KONTROLE ANT DIRBTUVIŲ.

Anglijos atstovų butas priėmė įstatymą, sulyg kurio valdžia gali kontroliuoti dirbtuves, gaminančias ginklus ir amuniciją.

Darbininkai tų dirbtuvių dabar jau skaitysis esančiais valstybės tarnystėje ir negalės streikuoti.

Anglijoje vis labiau kyla darbininkų bruzdėjimas ir kai kurie praneša, kad tenais greitai turės kilti revoliucija.

ORLAIVININKAI DIKICIAI PRIGELBSTI.

Petrograd. — Rusų oficialiame pranešime skelbiama, jog orlaivininkai labai dikiciai pagelbsti dėl teisingo nustatymo artilerijos ugnies.

Orlaivininkai veik visuomet gana gerai ištiria priešų pozicijas.

YPATINGAS RUSŲ SOCIALDEMOKRATAS.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga

Mūsų šalis ir jau tik per plauką randasi nuo karės. Penki karės laivai pasiūstę j Vėra Cruz, New Yorko "Times" ir "Sun", vyriausio kapitalistų dienraščiai, išsiųs agituoją už įsikimimą į Meksikos reikalus.

J. Rockefelleris atsakė skaityt socialistų laikraštį, bet socialistų laikraščiai gali gyvuoti ir be Rockefellerio.

Tačiau jeigu darbininkai atsikvėps skaityti kapitalistų laikraščius, tuomet su jais būtų "good night".

Pennsylvanijos universiteto šulai nepavyko S. Gompersui, atžagareiviškam Darbo Federacijos bosui, kalbėti to universiteto studentų mitinge.

Apšvietos trūkstas parodė Gompersui savo kumščią, o Gompersas vis dėlto lažosi, smaldušiauja ir gretinasi prie turčių kompanijos. Tas dvideidis Janus pasitaisys, turbūt, tik ant grabo lentos.

KAS BUS?

Ne tenais tikroji karė, kur kanuolės, baubia, bet tenais, kur našlės ir našlaičiai rauda. Kanuolių baubimas kuomet nors pasiliaus, bet kada pasiliaus graudūs vaitojimai apšvietose nameliuose?

"The Independent" redaktorius sako, kad kare pasibaigus, Europoje liks 6-700,000 našlaičių - vaikų ir 2,500,000 našlių.

"Aš jau seniai tvirtinau — pasakė tas redaktorius, — kad karės vedama prieš moteris".

VĖL "TRIKSAS".

Oklahomos valstijai nepaprastai smarkiai auga socialistiškos simpatijos. Ypač plačiai varoma propagandos darbas tarpe fermerių.

Tos valstijos politiki bosai stengiasi kokių nors būdu sutrukdyti taip pasakmingai besipleitojančią agitaciją. Ir štai, demokratų plenuojai įtaisyti naują "triksą". Balsuoti tegalės tik tas, kas užsimokės \$1.50 tam tikros mokesies.

Kapitalistai jaučia, kaip jiems pavojingas augimas socialistiškų balsų ir socialistų veikimas legislatores.

Veikit, ponučiai, veikit — vienok socialistams ūgio jūs nesustabdysit.

LAIMĖJIMAI.

Daugybė socialistų partijos narių, tarnaujančių valdiškose įstaigose, atsikėlė nuo prigulėjimo prie partijos, bijodamiesi, kad nebūtų pavaryti iš tarnystės. Mat, vienas panašus atsitikimas jau buvo. Valdžia nori, kad jos įstaigose tarnaujanti darbininkai nebūtų organizuoti. Panašiai elgiasi ir kiti šalių valdžios, visokių būdais tramdydamos tos rūšies darbininkų organizavimos.

Socialistų Partijai betgi pavyko, bent dėl pradžios, aplaužyti ragai "civil service" komisijai. Ji pranešė oficiališką dokumentu, kad valstybės įstaigose tarnaujančių žmonių mokėti nario mokesčių į S. P. išda.

Bet to dar negana — sako "American Socialist". Nepakanka, kad partijos nariai mokėtų mokesčių, reikia dar, kad jiems negręstų bausmė už aktyvią veikimą laike rinkimų už apskritai darbavimos ant socializmo dirvos.

Tą teisę reikia dar iškovoti.

TAI BENT VYRAS!

2 d. kovo Prūsijos seime socialdemokratas K. Liebknechtas vėl pasakė puikią prakalbą, kuri galutinai sudarė partijų susivienijimo idėją. Šio žygio K. Liebknechtas parėmė centralinis

partijos organas "Vorwaerts".

Paduodame ištrauką iš K. Liebknechto kalbos:

"Dabar stengiamasi apšvietinti žmonių mintį ir sąmonę kalbomis apie tautos vienybę ir kitomis garsiomis frazėmis. Nuoga teisybė yra tame, jog Prūsijoje viskas likosi po senovei, taip kaip buvo prieš tą didį laimėjimą. Laikraščioje mes skaitome garbinimus militarizmui, monarchijai ir trijų klesų sistemai — ne tik atžagareiviškių spaudoj, bet ir taip vadinamų pirmiečių... žmonių ūpo pakilimas išauktas šauksmais, jog, esą, reikia kovoti su carizmu ir paliečiamoji Europa, tuo tarpu, visi visuomenės sluogsniai, išskyrus socialistus, žiūri tik savo klesinių interesus. Žmonių minios įkalbinėjama kentėti ir laukti geresnių laikų po kare, o tuomi laikais Prūsijoje juodžiausia reakcija pakilo ligi viršiausio laipsnio. Dabar žmonės reikia daugiau teisių, kaip kuomet nors pirmiau..."

Buržuazijos partijų atstovai taip pasipiktino taja kalba, kad net apėjo sale.

"Vorwaerts", kalbėdamas apie K. Liebknechto kalbą, sako, jog ši karė nebūtų įvykusi, jeigu valstijos būtų suorganizuotos ant demokratijos pamatų.

BOMBŲ ISTORIJA PRADĖDA AISKĖTI.

"Laisvėje" jau buvo prasiųta tarta bene tik toji garšioji istorija su bombomis šv. Patriko katedroje, New Yorke, pačių detektyvų ir policijos išankstus surengtoji konspiracija. Perdaug jau visas tas dalykas buvo išpustas. Dabar jau viskas pradeda aiškėti.

Centrališka figura tame bombininkų suokalby — tai detektyvas Poligninis. Jisai tai ir buvo "spiritus mvens" viso to suokalbio. Policija žadėjo areštuoti ir daugiau suokalbininkų, bet žadėjimai, žadėjimai ir pasilieka. Pasirodo, kad detektyvai gundė ir daugiau jaunų vaikinių "praktikuoti" anarchizmą, bet čia jiems nepavyko. Suimtųjų italų advokatai turi ir dokumentų, kurie parodo, kad detektyvai daugiau rūpinosi bombiniais dalykais, negu tikrieji anarchistai.

Socialistų dienraštis "The Call" veda tyrinėjimą visos šitos istorijos. Dienraštis (kuris nieko bendro su anarchistais neturi ir todėl yra bešališkas) gavo žinių iš ištikimiausių šaltinių, jog bombos rastos šv. Patriko katedroje — nėra tai bombos tikroje to žodžio prasme, nėra jokios pekliskos mašinos, bet tyčia išpustas burbulas, vaikų žaislas. Chemikas tu bombų tyrinėjimas parodė, jog jose buvo parakas, paprastai vartojamas prie vejevėrkų.

Dabar jau net dalis kapitalistinės spaudos pradeda rūgėti ant policijos ir detektyvų. Kam, girdi, žmonės gąsdina...

Valdžios prokuroras Arturas Train pasikalbėjime su "New York Call" reporteriu taip pat pasakė, kad dalykas visai nėra jau toks velniškas ir daleido net, kad "Call" tyrinėjimai, rasit, pasitvirtins.

Sita visa istorija verčia padaryti du išvadamus: šiam mieste yra visgi tuzinas kitas įvairių sektų anarchistų, kurie šauda triukšmingom frazom ir žodžiais, bet reališkame darbininkų judėjime absoliutiškai jokios rolės nelošia. Ir kaip greitai dalis tu karštakošių žmonių nori išpraktikuoti anarchizmą, taip greitai jie užkliūva už meškerės, kurią gudriai nuleidžia detektyvai ir policija.

Antras išvadas — tai

detektyvų, policijos ir kapitalistų spaudos rolė. Tie "visuomenės stulpai" žaidžia net ugnį, kad tik pakelti savo autoritetą, savo puolantį įtekmę.

NAUJAS PAVOJUS.

"Kova" atkreipia atydą, jog Suv. Valstijų žmonės pradeda didelis pavojus. Šios šalies kapitalistai ir jų spauda, nors ir šaukia, kad reikia kovoti su militarizmu, "betgi armija skubina organizuojama, militarizmo dvasia auklėjama viešose mokyklose; iš lankančių mokymų klasų vaikų daroma stačiai "muštravotus kareivius".

Kritančiųjų paveikslų teatroliuose irgi matoma stipri agitacija delei militarizmo. Buržuazijos laikraščiai šaukia, kad Japonijos protektoratas ant Kinijos išniekina Jungtinių Valstijų garbę, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pradžėjusios saugoti Kinijos respublikos nepriegulmybę ir dėlto privalančios apginti savo garbę ir Kinijos nepriegulmybę nuo Japonijos pasikėsinimų.

"Tiek to, ar pastangos Anglijos bei Vokietijos valdžių, ar interesai plieninio trasto, ar produktuojančio šautuvus ir kulipkas, liepia tai mūsų viešpataujančiai buržuazijai klesai visais keliais ir visomis priemonėmis ruošti dar vieną kraujo praliejimą, mums darbininkams svarbu tautai, kad tokią rengiamą karę atgabendų neatilginama nuostolis visuomenei, o apie karės, kad ir su Japonija, laimėjimą Jungtinės Amerikos Valstijos svajoti būtų perdaug paika".

Siai šaliai negresia pavojus būti užplumti. Apsigint, reikale, ji visuomet įstengs, bet, kaip teisingai pastebi "Kova", kapitalistai stengiasi įvėlti S. V. į verpatę pasaulinės politikos ir iš šitos pusės tikrai grėsia pavojus.

LENKTYNĖS TAUTININKAMS NESISEKA.

"Keleivis" sako: "Tautininkai labai norėjo eiti su socialistais lenktynių aukų rinkime. Atsimedami nuo Lietuvos Šelpimo Fondo jie linksmai šaukė: "Dabar eisime lenktynių! Dabar eisime su socialistais lenktynių! Pamatykite, kiek socialistai surinks..."

Ir šiandien jie gali jau pamatyti. "Vienybė Lietuvos tautininkų" 3 kovo paskelbta per abu tautininkų fondus \$3,344.05. Atėmus iš tos sumos \$500, kuriuos S. L. A. paskyrė da prie karė, ir \$60, kurie buvo prisiūti Lietuvos šelpimui stačiai New Yorko suvažiavimam, pasirodo, kad tautininkai iki 3 kovo susirinko tik \$2,784.05.

Tuo tarpu gi Lietuvos Šelpimo Fondo iždininkas p. Sidlauskas 3 kovo paskelbė jau \$5,317.11. (Žiūr. "Kel." No. 9).

Nelygios lenktynės". "Keleivis" taip pat nurodo, kad tautininkai norėjo pasipelninti ir daugiau aukų surinkti, apšmeižė K. Sidlauską, L. S. F. iždininką. "Bet So. Bostono šmeižikus p. Sidlauskas ima jau už sprando".

Ir mes apie tai girdejome.

LIETUVIŲ ATSTOVAS PAS DIEVĄ.

"Draugas" rašo: "Šv. Kazimiero diena — čia pat. Mūsų Tėvynės Užtarytojas pas dievą — šv. Kazimieras, rodos, pasidarė mums visiems dar brangesnis nuo to laiko, kada išrinktieji jo tautos sūnys ir dukteris, susirinkę šventimoje žemelėje, tolimoje Chicagoje, aprinko jojo diena, kaipio visos tautos šventę".

"Keleivis" juokiasi iš to pranešimo. Vadinas, lietuvių tauta turi savo atstovą ne tik Paryžiu, bet ir pas dievą.

Vieni pelno, o kiti bankrutėja.

Amerikoj yra trys įstaiigos, kurios žmonijai jokios naudos neatneša — apart bledies — tai bažnyčios, karčiamos ir bankai. Ant kiekvieno kampo galima surasti karčiamą, bažnyčią ir banką. Kaip karčiamos, taip ir bažnyčios su bankais gyvena iš žmonių sudėtų pinigų, bet visuomenei jokios naudos neatneša.

Tik bankai dar pavojingesni ir už karčiamas. Jeigu žmogus užneša į karčiamą, tai dar visų savo centų net nepalieka, bet kuomet padeda į banką, tai tankiau — iš ten nei cento negauna.

Jau daug buvo rašyta apie privatinis bankus ir nurodyta, kad žmonės jų apsisaugotų, nes jie veik visuomet bankrutėja. Bet yra bankų, kurie neapsakomai pralobsta.

Tulas George Brettan tyrinėjo per penkis metus, kiek didesnieji bankai gauna per metus gryno pelno. Jis rėmėsi vien tik valdiškais pranešimais.

Nuo 1906 iki 1910 metų nekurių bankų vidutiniškas metinis uždardis buvo sekantis: Chicago Pirmas Nacionalis bankas uždirdo 30.65 nuošimčius, West Virginia Pirmas Nacionalis bankas uždirdo 42.50 nuošimčių; New York Pirmas Nacionalis bankas uždirdo 43.45 nuošimčius; Virginia Nacionalis Komercijos bankas uždirdo 48 nuošimčius; Virginia Nacionalis bankas uždirdo 51.26 nuošimčių; Roman Island Trust Co. bankas uždirdo 52.80 nuošimčių; Springfield Nacionalis bankas uždirdo 55 nuošimčių; Bostono Pirmas Nacionalis bankas uždirdo 71.10 nuošimčių; Toledo Šiaurės Nacionalis bankas uždirdo 75.82 nuošimčius; Norfolk Nacionalis bankas uždirdo 78.90 nuošimčių; Atlanta Nacionalis bankas uždirdo 84 nuošimčių; Philadelphia Nacionalis bankas uždirdo 87.50 nuošimčių; Treasurers Nacionalis bankas uždirdo 100 nuošimčių; Brooklyn Nassau Nacionalis bankas uždirdo 111.32 nuošimčių. Yra ir tokių bankų, kurie uždirba net 150 nuošimčių!

Reikia atsiminti, kad padarytos skaitlinės nėra perdaug pakeltos, nes medžiaga paimta iš pačių bankų valdžiai išduotų atskaitų.

Kaip matom, tai žmonių padėtas šimtas dolerių į tokius bankus, suteikia bankininkams ir metus net 112 dolerių gryno pelno. Bet kokią naudą turi iš to visuomenei?

Jokios naudos nėra. Pagaliaus, kokią naudą turi tie, kurie kruvinai uždirdė savo centą neša į banką? Jeigu jie pataiko į gerą, turtingą banką, tai gauna už šimtą dolerių į metus 3 dolerius pelno, bet jeigu pataiko į taip vadinamus tautiškus bankus, tai tankiau — netik nuošimčių negauna, bet viskas pražūna.

Reiškia, bankai tokią pat visuomenei naudą suteikia, kaip karčiamos ir bažnyčios. Įsteigėjai tų garbingų įstaiogų gyvena iš darbo žmonių sudėtų pinigų. Daugelis yra tokių, kad turėdami kiseniųjų tris sudilčius nikelius, pasigarsina bankieriais, kalbančiais visokiomis kalbomis. Žmoneliai pradeda nešti pinigų į tų "bankierių" bankus. Suprantama, tokie "bankieriai" pradeda koki nors biznį varyti, pradeda poniškai gyventi ir, tankiau, apsižiūri, kad jau žmonių pinigų prašvilpė. Na, ką padarysi, bankas subankrutėjo ir žmonelį pinigai žuvo.

Bet dar tokį subankrutėjimą reikia pavadinti "sąžiningu", nes mūsų "bankierius" ir pats neteko tų trijų nikelių, kuriuos pirmiau turėjo. Bet daugelis bankrutėjimą visai kitokiu būdu; jie su-

sikrauna žmonių sudėtus pinigus į kiseniųjų ir tuomet apskelbia bankrutą.

Ar šiaip, ar taip, iki šiol buvo kovota su bažnyčiomis ir karčiamomis, bet dabar prisieina kovoti ir su bankais, ypatingai su tais, kurių pamatinis kapitalas — tris sudilę nikeliai. Tokie bankai daugiau skriaudžia darbininkus, negu karčiamos bei dvasiškija su savo įstaiogomis.

Švenčioniškis.

Kas protinga, tas kvaila.

Keistas mano straipsnelio antgalvis, nes jis užkliūna keistą gyvenimo klausimą. Ar gera yra tokia draugija ir jos įstatymai, kur nesuagusiems vaikams leidžiama dirbti suaugusių žmonių darbus dirbtuvėse, kasyklose, biuriuose? Laiks nuo laiko seka pranešimai apie priėmimą į darbą net 9 ir 10 metų vaikučių, vertimą juos dirbt po 9, 10 ir 11 valandų dienų ir mokėjimą jiems vos po keletą dešimtų centų.

Nereikia ir pranešimų: jūs patys matote juos dirbant šale jūsu arba kitur. Prieš tokių apsiėmimą kyla vis labiau rustus balsas iš įvairių pusių. Protestonų kunigai sako pamokslus apie vaikų darbo baisumą; jautrios širdies turčiai (moters ir vyrai) kelia protestus, rašo į laikraščius prieš vaikų darbą; inteligentai nurodo, jog vaikai turėtų mokyklą lankyti, o ne darbą dirbt, jei norima susilaukti sveikos protiška ir kuniškai piliečių kartos; darbininkai skundžiasi, jog vaikai lieka patatyti į jų vietas, o tėvai turi būti be darbo; kiti vėl nurodo, jog vaikų darbas ardo šeimos pamatą. Reikia pripažinti, jog visi yra teisingi savo pasipriešinime prieš vaikų darbą. Kada žmogaus kūnas ir protas sparčiai vystosi, reikėtų jį apsaugoti nuo visokių pavojų. Kūnas ne visą amžių auga ir stiprėja. Jei didumai, stiprumas ir sveikata nelieka įgyti augimo periode, negalima tikėtis, kad žmogus džiaugsis savimi ir džiugis kitus. Proto lavinimas irgi smarkiausiai eina augimo amžiuje. Be to, jei mes turime liaudies ar kitokių mokyklų ir tikime, jog be jų užbaigimo žmogus negali būti atskančiu, sau ir kitiems naudingu piliečiu, tai be mokyklos užbaigimo neturėtume ne vieno leisti į darbą ir liuosą gyvenimą. Šitiedu išvedimu yra ganėtinai pertikrinimu, jog vaikams reikia mokyklą lankyti bent iki 18 metų, nes tai sptaus augimo periodas.

Kas tik iš tokio ar kitokio atžvilgio mato vaikų darbo blėdingumą, tas yra teisingas. Norinčių prieš jį kovoti yra labai daug ir kovojančių skaitlius žymiai auga, tik ne visi pataiko į punktą. Pirmiausia visų vaikų darbu priešų klausimas turėtų būti, "Ar tėvai iš savo žiaurumo link vaikų išvaro juos į darbą, ar reikalas prie to spėjimas?" Turbut, visi teisingi ir nors kiek dalykus pažįstanti žmonės atsakys, kad reikalas.

Ar gauna šeimyniškas žmogus daugiau algos už nešeimynišką?

Ar gauna daugiau algos 10 vaikų tėvas už vieno vaiko tėvą?

10 vaikų tėvas turėtų uždirbti bent 5 sykius daugiau, negu nešeimyniškas žmogus, vienok jei jis nemoka gero amato, jis neretai uždirba du ir tris sykius mažiau. Jei nešeimyniškas žmogus vos tik gali šiaip — taip žmoniskai pragyventi, jei daugelis net neišlaidų vaikinių merginų neretai turi įsiskolinti ir matyt vargą, kaipgi tad kelių vaikų tėvas gali išmaitinti, aprūdyti ir kitaip aprūpinti savo šeimyną? Per sunkiausia kovą ir vargą jam tankiai pavyksta išauk-

lėt vaikus iki 10 metų amžiaus arba biskį daugiau. Tuomet jau jiems reikia daugiau maisto, drabužių ir kitko — ir mūsų tėvas nei stengia toliau būt tėvu, t. y. maintintoju. Prastesniuose atsitikimuose jis džiaugiasi išauginęs kūdikį iki 9 — 10 metų ir stumia jį į kapitalizmo mašineriją, kad gyvastį palaikyt.

Prieš vaikų darbą kovot reikia, bet sykiu reikia žinoti, kas jį gimdo, kad prašalinus priežastį. Priežastis guli kapitalizme, kuris auga iš darbininkų išauklėtų vaikų prakaito, naudojami jų patarnavimais, o apie jų maitinimą, rėdymą ir kitką nesirūpina, kada jie auga. Tėvai paprastai iš vaikų naudos neturi, nes kapitalizmas pasiima juos sau, neužmoka už jų darbą, tačiau tėvai turi vargti — kankintis, kol išauklėja kapitalistam vergą. Jei tėvai auklėja vaikus, kad jie dirbtų draugijai ar kam, tuomet draugija ar tas "kas" ir turėtų aprūpinti vaikus. Tuomet tik tėvas nebūs priverstas leisti vaiko į darbą, kad padėtų duonos kėsnį uždirbt.

Kitai vaikų darbas neišnyks. Jei pavyks kur įstatymais jį prašalinti, reikia tikėtis didelio skurdo daugelyje šeimynų, kurio pasekmės daugiau gali atsiliepti ant jų apšvietos ir sveikatos, negu darbas. Reikia tikėtis, kad vieni tėvai kovos, kad vėl vaikams būtų leista dirbt, liti ims daug skurdžiaus gybą; inteligentai nurodo, tamsumas ir kitkas, treti gal ims svarstyti ir atras, kad šioji sistema yra netikus ir ims kovot prieš ją.

Ką jūs darytumėte, kada jūsu trejaty vaikų paleistų iš darbo, o kokie keturi da sėdi namie? Kada jums kunigai, sentimentalistai ir visokios rūšies "kovotojai" prieš vaikių darbą prisipažįsta, jog jie yra socializmo priešai, o šios tvarkos šalininkai, tie siog tarkite, jog jie yra tik pliuskiai, mylinti jausti ir kalbėti prieš negeroves, bet priešingi prašalinti priežastis, kurios jas gimdo. Jie turi arba išmokinti darbininkus, kad neturėtų vaikų, arba vaikai turi būti visuomenės lėšomis užlaikomi. Tai yra vienintėlis vaikų darbo prašalinimo būdas.

A. Baisus.

Atsišaukimas į lietuvių kalbėtojus.

Roslyn, Wash. Pas mus gyvuoja dvi kuopos: Socialistų Darbininkų Partijos ir S. L. A. Dėlei silpnumo medeigisko stovio negalime parsitraukti iš toliau kalbėtojų sustiprinimui narių dvasios. Tad šiuomi atsišaukiame į lietuvių kalbėtojus, kurie važiuotų iš Vakarinių valstijų į San Francisco parodą, malonėkite ir mus neaplenkti.

Aplinkinės kuopų, kurios norėtų su mumis susidėti iš vieno rengiant prakalbas, neldžiame atsišaukti dėl susižinojimo adresu: A. Peleckas, P. O. Box 190, Roslyn, Wash.

Rengiasi kovon.

Knights of Columbus — yra atžagareiviškiausia katalikų organizacija.

Neseniai tos organizacijos išrinktoji komisija susiejo Chicagoje, kad pasitarus, koki būdu pasekmingiau vesti kovą su katalikų priešiniais. Komisija galvojo, gal vojo, bet nieko neišgalvojo.

Ji mato, kad Amerikos visuomenė vis labiau pučiasi prieš augančią vilnį katalikiško klerikalizmo.

Turbūt, komisija nieko gero neišgalvos. Gal būt, ji paprašys nuo savo organizacijos pinigų kovai su socialistizmu.

Margos mintys apie viską.

Ar "Laisvoji Mintis" tu tikslu persikėlė Chicago, kad susijungti su "Jaunąja Lietuva"? Tautininkai turi progą sudaryt gerą magazina.

Juo žmonės daugiau nori Džian Bambos, juo "Keleivis" rečiau tūpsta. Džian Bamba.

Argi "Keleivis" nenori jau plaukti pavėjui?

Kas iš leidėjų padarytų gražaus pinigų? Tas, kas sudėjęs Guy de Moupasanto apysakas krūvon, išleistų jas po kokiū nors skambiu antgalviu.

Jau tris iš eilės žymus vyrai man tvirtino, kad su laiku Detroitas subytys Bostoną, Brooklyną ir Chicago. Tai yra tų miestų lietuvių. Detroitas augas kaip ant mielių, augas ir to miesto lietuvių skaičius.

Suveniytose Valstijose yra 15,000 katalikiškų bažnyčių.

Kad tai tiek būtų mokyklų!

Lawrence sugriuvo I.W.W. skyrus iš kelių tūkstančių narių. Kas tame kaltas? Ogi, žinoma, mažiukė socialistų kuopelė...

"V. Liežuvininkų" sako, kad ir tarpe lietuvių esama anarchizuojančių plėšikų — tai Svirskio kompanija, anais metais atlipinėjęs bakšus, koks tai bombistas Sadaitis ir taip toliaus. Viskas labai gerai. Tik "Liežuvininkų" redakcijai nereikėjo užmiršt pridėti prie tos gražios litanijos ir ypatų, pavogusių "Tėvynės Myletojų" knygas, beje dar ir pogromų užtarytoja.

Socialistų tarpe randasi bent Liebknecht, Keir Hardie, Italijos ir Rusijos socialdemokratai. Jie nenustoję sveiko proto Europos pamiešioti namie.

Na, o jūs ponai tautininkai ir klerikalai, kuomi galite pasigirti?

Nebent popiežiaus maldomis! "Nevermai" — netoli su maldomis nuvažiuosit.

Bostono majoras ką sakys ne sakys — vis užsimena apie baisy pavojų. Socialistai, jis sako, nori išardyti šeimyniškus lizdus.

Būtų gerai, kad 60 kuopos draugai, vieton sayvartų besipykę, bent kiek civilizuotų savo majorą. Juk jau jis mažiau išminties turi nei už vėžį.

Garsiausia knyga lietuvių literatūroje, suprantama, bus "Moteris ir Socializmas". Dieve duok, kad ji būtų paskutinė.

Tūlo miestelio Wisconsin valstijoj fabrikantas numušė savo darbininkams algas, o paskui padovanojo \$2,500 ant parkvietimo garsaus humbugieriaus pamokslininko Billy Sunday, kad tasai darbininkų dūšias išganytų. Tūlas Buffalo fabrikantas taip pat numušė savo darbininkams algas — ir davė \$10,000 nukentėjusiems nuo karės belgams.

Tai vadinasi kapitalistiška dora.

Rusijoj viskas eina geryn. Šiais metais ant kalėjimų bus išleista daugiau pinigų, negu neretais.

Vadinasi, "na špieke v... spokojno!"

Citra-Viru

Kur tu, dieve- sagalis?

Bosnijoje, Sarajeve, buvo nužudytas Austrijos sosto įpėdinis ir jo žmona. Baisus atsitikimas! Pasenęs, išsekusių protu, Austrijos imperatorių Francisus Juozapas perpykęs nusprendė pasiskandinti kraujuose nekaltus Serbijos žmones. Jam rūpėjo sunaikinti jų šalį ir kultūrą, kurią anie auklėjo per metų metus. Ir jis apskelbė karą serbams. Austrijos seniai - serbams gelbsti Vokietija, despotai bei Rusija, Francija ir Anglija. Visas pasaulis dėl žudymo. Ant mūštynių lauko sušaukta milijonai žmonių. Tie žmonės akiai klausė savo vyriausybės. Jie žūsta be jokio apsimatymo, žudydami save ir kitus. Tuos laukus, kuriuos jie patį išarė, apėjo, apdirbo, dabar savo krauju apšlapino. Ten kur jie neseniai juokavo, ten kur jie kalbėjosi apie gražią ateitį - ten šiandien girdėties jų vai-tojimas. O ten toliaus dega jų kaimai, jų turtai. Ir žmo-nės bėga į laukus, bėga ir ne-žino patį, kur jie bėga. Jų vaikai, motinos, broliai, se-seris - visi persigandę, nu-lūdę.

Klausimas - kas gi tie saužudžiai?

Tai žmonės, kurie visą savo gyvenimą buvo išalkę, ba-davo.

Tai žmonės, nuo kurių at-timos visos teisės ir svei-kata. Tai žmonės darbinin-kai, kurie sutvėrė pasaulio turtus, ant kurių viskas ry-mo. Tie pasaulio galūnais, vargais ir nelaimėmis pri-slėgti, liko tik žaislu ty, ku-rie pradėjo tą visavietinę skerdynę. Tik pasmislėjus, kas dabar dedasi ant karės lauko, darosi baisi ir liūdn-a. Joks plėšrusis žvėris nėra tokiais irankiais žudo-mas, kaip kad dabar žmogus žudomas. Be jokio pasigailė-jimo žudomas žmogus, su-tvertas, kaip kunigai ir raš-tas šventas sako, ant dievo paveiklo. Kurgi įstatymai, kurie daleidžia taip nežmo-niškai žudyti vieniems ki-tus? Kurį tas visagalis sažiningas danciškas teis-jas-dievas? Dėlko jis tyli? Nejaugi jam reikalingos kančios ir vaitojimai tūk-sančių nekaltų žmonių? Ty-lėti tuomet, kuomet mindžio-jamos visos žmoniškumo tie-sos, kuomet visur viešpatau-jia apgavystė, neteisėybės, priepauida, žudymas-argi tai ne prasižengimas to viso-galinio sutvėtojaus viso pasaulio? Atsimenu, kuomet svki kunigas bažnyčioj apskelbė apie žuvimą "Ti-taniko", tai jis išvedė, kad tai dievas nubaudė žuvusius už jį nuodėmes. Dabargi aš girdžiu, kad ir šia karę, ant kunigų, skundes dievas, kai-po bausme už žmonių nu-dėmes. Neužtenka spėkų, kad susilaikyti nuo pasaky-mo jums, dvasiški tėveliai,

kad jūsų dievas-nevisaga-lintis, negeras dievas. Jisai neturi spėkų. Sutvėręs pa-saulį, jis negali jo valdyti, kad žmonės gyventų taikoi. Jeigu jisai mokėtų valdyti i-turėtų spėkų, tai ir žmonės gyventų laimingai. Nebūtų tuomet nei karių, nei pikto.

Pasiuntęs prieš 2,000 metų savo sūnų ant žemės neva žmones išgelbėti, jisai dalei-do karaliui Erodui išžudyti 40,000 nekaltų vaikelių. O dabartiniais laikais jisai dalei-džia čarams ir kaizeriams žudyti žmones ne tūkstan-čiais, bet jau milijonais.

Praeis kiek laiko ir ta bai-si skerdynė pasibaigs. Kas-gi tuomet atsitiks? Kapita-listų kišeniai bus pilni. Bet ka gaus tie vargšai, kurie kariavo ir kurie, pasak kun-i-gų, stverti pagal dievo pa-veiklo? Jie nieko negaus. Juos laukia dar didesnis skurdas, nelaimės skaus-mai.

Tai gi, ar ne laikas mums paties, palikus tą bespėji-dievą ramybėje, pamastyti apie priežastis, kurios gim-do tuos skausmus visame pa-sauli?

Vienintėliai žmonės, kurie rūpinasi prašalinti žmonijo-lie skausmus ir skurdą, yra socialistai. Prie jų reikia prisidėti ir išvien kovoti, kad padarius pasaulį gražesniu, o žmones laimingesniais.

A. Juviteris.

Cigaretai

Vienam iš mediškių laik-raščių dr. Carothers talpina straipsniuką apie cigaretus, su kuriuom neprošalį būtų apsipazinti rukoriams. Ra-sikymas cigaretų yra praei-čiausias rukymo būdas, nors mažai žmonių tą supranta. Paprastai cigaretų rukyto-ja turi augstesnį slėgimą savo arterijose, nuo kó paei-ra visokios nervų ligos, ir tos ligos nepasiduoda gyd-yui, pakol žmogus nepame-a cigaretus. Vienoj iš mo-tyklų Rytuse reikalauja nuo mokinių, kad jie pamestų cigaretų rukymą. Jeigu ne, juos išvaro iš kolegijos. Biznyje įėjo į madą žiūrėti treivai į žmones, kurie roko cigaretus, todėl kad jį ru-klas nedirba taip gerai. Ypač jauno žmogaus smegenys nusilpsta. Didelėse parda-vinyčiose yra patėmyta, jog cigaretų rukytojai greičiau-sia apsiavigia, palinkę prie girtuokliavimo ir apskritai imant pavirsta į niekus. Vi-tuomet toks žmogus skaito-mas už neistikimą ir pavo-jingą. Užveizda taip apie tai aiškines: "Mės toleruo-jame (apkenčiame) perio-diškus girtuoklius, kadangi mės žinom, jog jie turės blaivumų tarpus, kuriuose pasistengs atlyginti už pra-žudytą laiką. Rukymas a-belnai neturi mūsų akyse-varbos; bet kada jie pradė-la rukyti cigaretus, jie pasi-laro neistikimi, ir neatlieka savo darbo".

Neperseniai buvo ginčas

tarp tabako kompanijos pirmsėdžio ir Ediso. Mat Ford, kuris samdo 20,000 dar-bininkų, kreipėsi prie Ediso-no su užklausuim apie ciga-retų veikmę. Edison pada-rė analizą apie 20 rūšių ci-garetų ir priejo prie tokio išvedimo:

Kenksmingumas cigaretų paeina nuo degimo popieros. Medega pasidariusi vadina-si "acrolein". Ji turi smar-kią įtekmę ant nervų centrų, sunaikina smegenų celes, y-pač greitai pas vaikus. Tas sunykimas yra nepataiso-mas. Edisonsas neprima-darbininkus, vartojančius ci-garetus. Nuodingumas pa-eina viena nuo rukymo po-pieros, antra - nuo įvairių pridėkų, katruos išdirbėjai vartoja, idant pridutot ciga-retams kvapą, nekalbant a-pie patį tabaką, kuris yra sa-vo keliu kenksmingas.

Tie išvedimai nėra nau-jiena. Cigaretų blėdingu-mas seniai ištirtas ir patik-rintas. Mums tik liekasi at-kreipti ant to atyda ir atsi-sakyti nuo bereikalingo už-sinuodyjimo. Norint rukyti, galima rukyti tabaką, - bet ne popiera.

Dr. F. Matulaitis.

Žemės kamuolio fizika.

(Pabaiga).

Žemės drebejimas.

Nauju ir žingeidžiu geofi-zikos skvirmui yra "seismo-logija", kuri tyrinėja žemės žievės judėjimus. Su pagel-ba naujausiu jauslių matavim-o irankių, seismografams pasisakė sužinot, jog žemės žievėje nuolat apsiereiskia silpnai judėjimai - drebeji-mai, kuriuos gindo besimu-šančios ir kraštus jūrų ban-aijos, vėjai ir tam panašūs da-lykai. Tokie nežymūs dre-bėjimai vadinami "mikrosei-miškais svyravimais". Vie-nok, laiks nuo laiko žemės žievėje įvyksta smarkūs ju-dėjimai, nuo kurių paeina žemės drebejimai su jų tan-čiai baisiomis pasekmėmis. Tes bangos, kurios daro žemės drebejimus, prasideda žemės žievėje tankiai kokią 30 viorstų gilumoj. Dabar seismologija žino trejus žemės drebejimus: 1) vulka-niškus, 2) tikruosius, - paci-nančius nuo įgruvinimų, kuomet žemesnius sluogsnius iš-raužia požeminiai vandens, 3) tektoniškuosius arba iš-kraipinančius, kurie paeina nuo nuslūgimo ir susikrai-vymo apatinių žemės sluogs-nių. Šie pastarieji drebeji-mai pasižymi didžiausia ar-dančia pajega. Tos rūšies drebejimai anima milžiniš-kus plotus ir tankiai permai-no žemės paviršiaus išvaiz-dą.

Atyodus seismiškų judė-jimų tyrinėjimas parodė, jog jie panašūs tiems judėji-mams, kokiūs galima patė-luoti įvairiuose tampriuose kūnuose. Iki šiol žinoma trys seismiškų bangų tipai:

išlgos, skersutinės ir pavir-sutinės. Išlgosios ir sker-sutinės bangos persmeigia žemės kamuolio storumą su vis besididinančiu greitumu, iki 1500 viorstų gilumo; gi-liaus greitumas jau pasilie-ka vienodu. Paviršutinės bangos, sulyg Loreley'o ty-rinėjimų, plečiasi ant žemės paviršiaus taip, kaip plečiasi bangos ant vandenio pavir-šiaus nuo įmesto akmenio. Tyrinėdami seismiškų judė-jimų plėtojimąsi, mokslin-čiai išveda, jog mūsų planė-tos branduolys kietas ir turi būt susidėjęs iš geležies ir nikelio. Kaslink klausimo apie tai, kaip atspėti žemės drebejimus išanksto, moks-linčiai neturi dar jokių užti-krinančių nurodymų, nors tūli bandymai toje linkmėje jau gana pasekmingai pa-daryta.

Žemės magnetizmas.

Iki vėliausiam laikui mag-nėtinės žemės ypatybės stengėsi išaiškinti geležinių mūsų planėtos branduoliu. Vienok, naujausi tyrinėjimai parodė, jog žemiškasis magnetizmas yra pasekme sukimosi mūsų planėtos a-pie savo ašį. Tokias lygiai pasekmes turėjo amerikie-niško astrofiziko Hall tyri-nėjimai saulės magnetizmo. Tai yra, jog ir saulės mag-netizmas paeina nuo jos be-sisukimo aplink savo ašį.

Mūsų atmosferos sudėjimas ir temperatūra.

Mūsų orinio apsausto ty-rinėjimų srityje pastarame laike daug naujo sužineta, pasidėkavojant tyrinėjimams viršutinių atmosferos sluogsnių su pagelba orlai-vių - tyrinėtojų. Tie speci-jaliai pritaityti orlaiviai tankiai pasikelia iki 20 - 25 viorstų, o kartais iki 30 ir net (gruodžio mėn. 1912 me-tais) iki 35 viorstų. Tolia-me augstume oro spaudimas buvo tik 3 millimetrai, gi normalis spaudimas prie žemės paviršiaus lyginasi 760 millimetru. Prie orlaivių, kurie padaromi iš geriausios rūšies plono gumo ir pri-pumpuojami vandendario, pridurtinama tam tikras a-paratas, meteorografas, su-sidantis iš barografo ir termofrafo, kuriuodu ir už-rašinėja oro spaudimą ir temperatūrą. Pasirodė, jog keliantis į viršų, temperatūra mažinasi tik iki 10 viorstų, toliau nuo 10 iki 18 viorstų temperatūra visą laiką pasilieka vienoda ir tik iški-lus augščiau 18 viorstų ji-nai vėl išlengvo mažinasi, pasiekdama, kaip parodė už-rašai, 60 laipsnių žemiau rolio. Tasai atmosferos sluogsnis, kur temperatūra vienoda, vadinamas "stratis-fera," tasai sluogsnis turi dar kitą žingeidžią ypatybę; oras tenai atmuša nuo savęs garso vilnis, taip, kaip veidrodis atmuša šviesos vilnis.

Kaslink chemiško atmo-sferos sudėjimo, tai toje sri-ty ypač naujų pasekmių dar negauta. Ant azoto sluogs-nių guli didelis vandendario ir gelijaus sluogsnis, o ant to yra sluogsnis, pripildytas lengviausio gazo, kurį vadina "geokoronium". Ge-okoroniumo srity apsiereiš-ka taip vadinama zodiakališka šviesa. Geokoroniu-mo sritis siekia į augštį nuo 800 iki 900 viorstų. Atrasta taipgi ribos sekančių šviesos apsiereiškimų: augščiausia brėkštos (prieblandos) riba randasi apie 70 - 80 viorstų augštumoj; mėlynos švie-sios - spalvos riba randasi 250 viorstų augštumoj. Šiau-rės šviesos pasirodo augštu-moj nuo 37 iki 370 viorstų, bet tankiausiai matomos 120 viorstų augštumoj. 200 viorstų yra augščiausia riba, kur užsidega meteorai arba puo-lančios žvaigždės.

J. Stropus.

(Iš "Pr. i L").

Z. Aleksa.

Lietuva sušals.

(Buvusioji ledų gadynė - arba žmonių praeitis bei ateitis).

ĮŽANGOS VIETON.

Mums vienodai rūpi kaip žmonijos praeitis, taip ir jos ateitis. Šie dalykai labai arti rišasi su žemės gyvavimo istorija. Jau kelis kartus atskiruose straipsniuose pajudinau žmonijos praeities atsitikimus, nurodymas, jog kadaise lietuviai ir kitų tautų bočiai gyveno poleriškuose (ledų) kraštuose, iš kur juos išgijo paskutinė ledų gadynė. Plačiau apie tai rašiau ir atskiroje knygu-tėje, kur nurodžiau galimą airių lopšinę tolymuose šiauriniuose. Tą pat klausimą pajudinau rašte "Senovės lietuviai ir kitos tautos". Pastarame rašte tarp kitko kalbėjau apie vėlesnę airių lopšinę vidurinėj Azijoj. Beto, aš rengiuosi kitą kart atskirai para-šyti apie tai, kodėl mės galime daleisti, jog jei ne visu, tai bent daugumos airių bočiai gyveno vidurinėj Azijoj ir kokios priežastis juos iš tenai išvarė. Kadangi tarpe priežas-čių, kurios mūsų bočius varė tai iš tolymų šiaurii, ir iš vidurinės Azijos į kitas vietas mės randame tai ledų gadynę, tai karščių ir sausumos laikus, todėl tai mums ir prisieina daugiau pakalbėti apie tas gamtiškas prie-žastis, kad mums liktųsi aiškesnė mūsų pa-čių praeitis.

Rašydamas šį veikalėlį, medžiagos ėmiau iš J. J. Rudolfo "Nastupajusčiąja Lednikovaja Epocha". Pataisymų ir papil-dymų reikėjo padaryti dar iš šių veikalų:

Eleičio "Kraini sievier, kak rodina na-rodov", A. Čaikovskio "Rodina narodov ariskoj rasy" ir Wechenstedto "Mythai, pa-sakos ir legendos Žemaičių".

5, XIII, 1912 m.

Z. Aleksa.

I.

Periodiškos permainos klimato.

Yra gamtoje apsiereiškimų, priklausan-čių nuo žemės, mėnulio ir saulės judėjimų, ką atskartoja periodiški ir kuriuos mės galime patėmyti per savo amžį. Bet yra apsiereiškimų, kurie atskartoja taip retai, jog mūsų amžiaus toli gražu neužtenka, kad tuos apsiereiškimus patėmijus. Prie pasta-rųjų atsitikimų, padėkim, priklauso perio-diškai atskartojančios žemės istorijoj ga-dynės, kurios gali būti pavadintos ledų, arba ledynų, pavaras, vasaros arba tropiška ir rudens gadynėmis.

Jau liko prirodyta, kad ant žemės ne vieną kartą buvo ledų gadynė, laike kurios dideli žemės plotai buvo ledais pridengti. Tos ledų gadynės paliko įvairias savo lieka-nas, tarpe kurių matome erratiškus valū-nus, tai yra, akmeninius gabalus, ledais at-neštus iš tolymų vietų. Visi Lietuvos žem-ių akmens ne vietinio atsiradimo, bet le-dų arba gletčerių atnešti iš tolymų Skandi-navijos kalnų.

Lietuvių senovės padavimai pasakoja, jog seniau akmenų ant žemės nebuvo. Juos, girdi, atnešė ir išbarstė dievai arba velniai tais laikais, kada ėjo tarpe jų baisi kova. Ši-tie padavimai siekia tuos laikus, kada lietu-vių bočiai gyveno tose vietose, kur nebuvo akmenų, išbarstytų ant žemės paviršiaus. O kas žino - gal tie padavimai siekia ir prieš ledynų gadynės laikus?

Tokie gletčeriai atsiranda ir dabar; jie atsiranda arba ant augštų kalnų arba pole-riškuose šalyse.

Europos Alpuose randasi gana daug kalnų gletčerių. Tiesą, Alpų gletčeriai yra daug mažesni už ledų gadynės arba už da-bartinius poleriškus gletčerus, bet patį sa-vaimi jie yra gana dideli ir jie suteikia ge-ros medžiagos geologiškiems tyrinėjimams. Prie žinomo augščio ir net prie ekvatoriaus ant kalnų nelyja, bet sniegti; tas sniegas žiemos laike nusileidžia žemiau, o vasarą pakyla ligi sniegu linijos (pakilimas priklaus-o nuo tirpimo iš pakraščii); snieginės lini-jos augštis priklauso netik nuo klimato šilū-mos, bet ir nuo drėgnumo. Augščiau tos lini-jos kasmet prisniegti daugiau, negu sutirpsta vasaros laike, pertai tenais susirinkty labai daug sniego, jeigu tas sniegas nenusileistų žemyn, savo sunkumo stumiamas. Tas snie-gas nuo vandens ir nuo savo sunkumo per-sikeičia į susigulėjusią masą, panašią į ledą - tai ir bus gletčeras arba ledų kalnas.

Geologiškas tų ledų veiksmas apsiereiš-ka kalnų medegos ardyme ir akmeninių ga-balų pernešime į kitas vietas. Nuo kalnų

lūžta akmenys, jie krinta ant ledų ir kartu su jais slenka toliaus. Šiuo būdu ledynai neša taip stambius valūnus (akmeninius gaba-lus), taip ir smulkiausias molio daleles ir vi-są tą medegą palieka be jokios tvarkos ant ledyno rubežiaus. Iš tų gabalų ir purvų, le-dynais atneštų ant ledynų rubežiaus, susi-deda taip vadinamos morenos. Valūnai, ku-rie tankiai būna labai dideli ir plačiai išmė-tyti, lieka vienu iš prirodymų ten buvusios ledų gadynės; greta šių prirodymų dar lie-kasi eilė kitokių apie kuriuos aš čia nekal-bėsiu.

Kaslink šiaurinės Europos, tai ji savo ledynus gaudavo iš Skandinavijos kalnų, kurie, nors ir žemesni už Alpus, bet jų ledy-nai už tai plačiau pasklisdavo. Jų ledynai per paskutinę ledų gadynę pridengė beveik dvi trečdalis visos Europos. Alpų gi ir kitų kalnų ledynai pridengia vien aplinkines vie-tas. Šiaurinėj Amerikoj ledynai buvo pas-klidę dar plačiau, kaip Europoje.

Apie ledynų gadynės buvimą kalba pole-riškų augalų ir gyvūnų liekanos, kurios randasi daug toliau į pietus nuo dabartinio jų išsiplatavimo. Mat, vidurinės Europos kloniuose ledynų gadynėje gamta buvo to-kia jau menka ir neturtinga, kokia ji dabar yra šiaurinėj Europoj.

Liko patėmyta, jog vienai ledų gadynei praslinkus, pasirodo plačios samaninės pel-kės, iš kurių atsiranda durpės. Tai tarple-dinės gadynės šilti laikai, kurie, sulyg kai-kurių sprendimų, tęsėsi 6000 - 8000 metų arba ir daugiau. Vadinas, tarpe dviejų le-dynų gadynių būdavo dar gana ilgas tarpas, kuomet klimatas buvo šiltas. Ilgainiui, oras vėl eina šaltyn ir vėl pasirodo gletčeriai, ku-rie pridengia didžiausius plotus. Pen'kas mano, jog tokių ledų gadynių buvo net tris.

Geriau ištyrus tarplėdinius sluogsnius pasirodo, jog Alpų ledynai seniau augščiau stovėjo, negu dabar. Liekanos iš tarplėdi-nės gadynės vidurio rodo, jog sniego linija tuomet siekdavo pačių kalnų viršūnių; tokiu būdu tais laikais buvo daug šilčiau, negu da-bar, kada tos linijos daug žemiau randasi. Netoli Insbruko (Austrijos Alpuose) ant kalnų rasta tokių augalų liekamų, kurios te-nausiai galėjo augti vien prie dar šiltesnio klimato. Jei čia pridursime, kad Alpų klo-niai net jau po paskutinei ledų gadynėi bu-vo apaugę puikiais augalais ir jog milžiniš-ki medžiai seniau rasdavosi daug augščiau, tai aišku bus, jog Europos klimatas tuomet buvo daug šiltesnis. Europos klimatas dabar atšalą.

Kadangi mės dabar pergyvenam vieną iš tų tarpų tarpe dviejų ledynų gadynių, tai patėmiję kas anksčiau pasakytą, mės ma-tom, jog mūsų klimatas nuo tūlo laiko vis atšalą ir pertai mės vis labiau priartintam prie naujos ledų gadynės. Šį dalyką, tarp kitko, patvirtina Šveicarijos ledynai, kurie seniau užimdavo daug siauresnį plotą ir kurie žymiai padidėjo per paskutinius 800 metų. Žinių, kurios patvirtintų šį pasaky-mą, galima gauti iš Šveicarijos chronikų bei senų archyvų, ką nurodo kelius, tiltus, puikias girias, ganyklas ir kaimus tenai, kur dabar randasi amžini sniegai ir ledai. Nuo viduramžių prasidėjo Alpų ledynų au-gimas. Ledai uždengė kaikurias girias ir pievas, kitur sunaikino kelius, ypač tarpkal-niuose. Ledų didėjimas eina ne vienodai, bet siubuojuant: ledynai tai slenka žemyn, tai vėl kyla augstyn, bet siubavimo rybos vis platinas, tai yra, vis didesnius plotus už-grobia kalniniai gletčeriai.

Kaip tyrinėjimai parodė, tai žemesny-sis gletčerių kraštas per tūlą laiką kuli ant tos pačios vietos, Vienok, kiek laiko pras-linkus, prasideda ledų augimas; žemesny-sis gletčero kraštas pradeda slinkti, pada-rydamas per metus 20 - 70 metrų; pake-liui jis stumia morėnas, laužo girias, naikina žmonių trobesius, lediniu uždangalu pri-dengia Alpų pievas. Bet kiek laiko praslin-kus, žemutinis kraštas pradeda tirti ir gletčeras vėl pasikelia ant 1000 - 1500 me-trų. Ir vėl, kiek laiko praslinkus, prasideda naujas slinkimas žemyn; šiuo sykiu ledynas jau nusileidžia žemiau, kaip pereitą kartą.

Imam farnatgišką ledyną Alpuose. Įžymesnis nuslinkimas buvo 1840 - 1848 metais. Jis tuomet buvo ant 153 hektarų di-desnis, negu 1883 metais ir 1845 metais jo žemutinis galas buvo ant 2092 metrų žemiau nusileidęs, negu 1883 metais. Prie kiekvie-no naujo nusileidimo jisai dviejais kilo-metrais darosi ilgesnis ir ačiu tam neša su savim vis baisesnį naikinimą.

(Toliau bus).

Nors Europos kapitalizmui ir pasisekė įstūmti socijaldemokratiją į karės pelkes, bet socijaldemokratija iš to pelkės pradėjo kurti ir jokių bėdų jai nekelia.

Kaut Hamsun.

MEILĖS VERGAI.

Vertė švenčioniškis.

(Tąsa).

III.

Sykį jis man davė gėlių, d. d. d. glėbį. Jis, eidamas į kafe, nupirko tas gėles krautuvė. Gėlės labai dailios, kvepiančios ir labai daug, nes nupirko čielą pintinę. Tos gėlės ilgai gulėjo ant stalo. Tą vakarą nei vienas iš jo draugų neatėjo. Kada tik aš gaudavau liuosą valandėlę, atsistodavau užpakaly jo ir mislydavau: jo vardas Vladukas.

Praslinko daugiau, kaip valanda laiko. Jis nuolatos žiūrėjo į laikrodį. Aš priejau ir paklausiau:

— Ar tamsta ko lauki?

Vladukas, lyg iš miego nubudęs, pakėlė galvą, pažūrėjo į mane ir pratarė:

— Ne, aš nieko nelaukiu. Ir ko aš turiu laukti?

— O man pasirodė, kad tamsta ko tai lauki...

— Eik šian, — pašaukė mane Vladukas.

— Štai, čia tau.

Ir jis man atidavė visą glėbį gėlių, kuriuos ant stalo gulėjo.

Aš norėjau jam šaltai, rimtai ištarti ačiū, bet mano balsas manęs neklausė ir tik sušnabždėjo padėkos žodžius. Mane apėmė kokia tai pašėlusio laimė, aš džiaugiausi ir nežinojau, kaip džiaugtis! Mano džiaugsmui nebuvo rubėžių. Priejau prie bufeto, atsistojau ir užmiršau, ko man reikia prašyti.

— Ko nori? — užklausė mane mergina stovinti už bufeto.

— O kaip tamsta manai, ko man dabar reikia? — užklausiau ją.

— Kaip aš manau?! Aš manau, kad tamsta iš proto išėjai.

— Tamsta įspėk, nuo ko aš gavau šias gėles?

Tuom tarpu praėjo pro šalį užveizda ir sušuko:

— Kodėl tu neneši alaus ponui su medine koja?!

— Aš tas gėles gavau nuo Vladuko! — atsakiau jai ir nunešiau alų ponui su medine koja.

Vladukas dar vis sėdėjo už stalo. Kada jis atsikėlė, tai aš dar sykį paačiavau už gėles. Jis nusistebėjo ir pasakė:

— Aš tas gėles ne jums pirkau, bet kitai ypatai...

Na ir kas iš to? Gal būt, kad jis pirkė visai kitai, bet aš jas gavau. Aš gavau, o ne ta, kuriai buvo skiriama. Ir jis pavėlijo man ištarti už jas ačiū. Dabar labanakt, Vladuk!

IV.

Ant rytojaus labai lijo. Kokiais drabužiais šiandien man apsilvilti, juodais ar žaliais? — pamisliju aš. Apsilviksiu žaliais. Žaliejį drabužiai naujausi ir jais apsilviksiu... Man labai linksma...

Kada aš priejau prie karų stoties, tai jau ten viena moteris stovėjo ant lietaus ir laukė karo. Ji neturėjo lietsargio. Aš prašiau ją, kad atsisotų po mano lietsargiu, bet ji ištare man ačiū ir atsakė: "Tuomet aš suleidžiau savo lietsargį ir atsistojau po lietu. — lai ir aš sušlapsiu, tuomet abidvi būsim šlapios, pamisliju aš."

Vakare į kafe atėjo Vladukas.

— Ačiūju tamstai už vakarykščias gėles, — tariau jam.

— Už kokias gėles? — paklausė jis. — Ar nutilsite jūs su tom savo gėlėmis!

— Aš tik norėjau tamstai paačiuoti, — tariau aš.

Vladukas patraukė pečiais ir pratarė: — Juk aš ne tave, verge, myliu!

Suprantama, kad jis ne mane myli. Aš apie tai nei nepamislįju, per tai jo žodžiai visai manęs nenustebino. Bet už tai aš jį matydavau kas vakaras ir jis visuomet atsisėdavo prie stalo mano skyrių, o ne kur kitur ir aš, o ne kita, paduodavau jam alaus. Tai taip, gerbiamas Vladuk!

Ant rytojaus Vladukas atėjo labai vėlai ir tarė:

— Ar tamsta daug pinigų turi?

— Ant mano nelaimės, visai mažai; aš bėdina mergaitę ir neturiu pinigų.

Jis į mane pažūrėjo ir, nusišypsojęs, tarė:

— Kain aš matau, tai tamsta manęs nesuratai. Man iki rytojui reikia biskio pinigų.

— Aš turiu pinigų, — tariau Vladukui.

— Turiu labai daug pinigų, namie turiu net šimtą trisdešimt markių!

— Namie, o ne čia?

— Aš jam atsakiau:

— Palaukite pusvalandį, kuomet uždarys kafe, tai galėsite sykiu su manim nuėiti ir aš jums duosiu pinigų.

Vladukas palaukė pusvalandį ir mudu sykiu išėjome.

— Tik šimtą markių, — pasakė Vladukas.

Vladukas visą laiką ėjo greta su manim ir nepavėlijo man eiti paskui jį, kaip paprastai reikia eiti paskui augstus ponus.

Kada mes apsistojom prie durų, tai aš pasakiau:

— Aš turiu tik vieną mažą kambarėlį.

— Aš neisiu pas tamstą į kambarį, bet palauksiu prie durų, — atsakė Vladukas.

Jis pasiliko belaukdamas.

Kada aš išėjau iš savo kambario ir atnešiau pinigų, tai jis pasimė ir tarė:

— Čia daugiau, kaip šimtas markių. Aš duosiu jums dešimtį markių ant "arbatos".

Taip, taip, aš noriu, kad jūs priimtumė dešimtį markių ant "arbatos", girdite?!

Padavęs man dešimtį markių ant "arbatos", pasakė labanakt ir nuėjo. Aš mačiau, kaip jis apsistėjo ant kampo ir, išsiėmęs markę, padavė elgetai.

V.

Ant rytojaus atėjo Vladukas ir, apgalvestaudamas, pasakė, kad negali man atiduoti paskolintų pinigų. Aš jam už tai paačiavau. Jis prisipažino, kad tuos pinigus jau išleido.

— Ką padarysi, verge! — nusišypsojęs tarė Vladukas. — Tamsta juk žinai geltonąją moterį?

— Kodėl tu vadini mūsų patarnautoją verge? — paklausė vienas jo draugų. — Greičiau tu pats esi vergas.

— Alaus atnešti? — pertraukiau jų kalbą.

Besėdžiant jiems įėjo ir geltonoji moteris. Vladukas priėjo prie jos ir užėmė vietą kėdėje. Praslinkus dviem minutom jis atsistėjo ir balsiai pratarė:

— Gerai, aš atsiėmėsiu. Bet daugiau jau nesugrįžiu.

— Sirdingai ačiū! — atsakė geltonoji moteris.

Aš kojų po savim nejučia iš džiaugsmo, pribėgau prie bufeto ir ką tai pradėjau pasakoti. Matomai, aš pasakojau, kad Vladukas prie geltonosios moters jau daugiau neis. Tuom tarpu pro šalį praėjo užveizda ir rūsčiai mane subarė, bet aš visai neatkreipiau atydos.

Kada uždarė kafe, tai Vladukas atėjo mane palydėti. Palydėjo iki pat namų.

— Duokite man penkis markes iš tų, kurias aš tau vakar daviau ant "arbatos".

Aš Vladukui atidaviau visą dešimtį, bet jis tuojuos man penkis markes sugrąžino atgal ant "arbatos". Aš nenorėjau imti, bet jis atidavė.

— O, kaip aš laiminga ši vakar! Ar tamsta neužėmė pas mane į kambarį? Tik aš turiu vieną mažytį kambarėlį.

— Aš neisiu pas jus į kambarį, — atsakė Vladukas. — Labanakt.

Vladukas nuėjo. Praeidamas pro šalį užmiršo paduoti ką nors elgetai, kuris žemai prieš jį nusilenkė. Aš pribėgau prie to elgetos, padaviau keliatą varinių ir pasakiau:

— Štai jums nuo to pono, kuris pilkai apsilvilkęs.

— Nuo pono pilkai apsilvilkusio? — paklausė elgeta.

— Taip juodais plaukais. Nuo Vladuko.

— Ar tamsta jo pati?

— Ne, aš jo vergė — atsakiau elgetai.

VI.

Vladukas kelis vakarus atėjo į kafe ir persiprašė, kad negali man paskolą sugrąžinti. Aš maldavau, kad jis manęs nenukriauštų. Jis kalbėdavo labai garsiai ir dauguma žmonių iš jo juokdavosi.

— Aš niekšas, apgavikas! Paskolinau nuo jūsų pinigų ir dabar negaliu atiduoti. Aš pagatavau už penkisdešimt markių nukirsti sau dešinę ranką.

Man labai skaudu ir grūdu buvo klaudyti, kuomet jis taip kalbėdavo ir aš vis galvojau, kur gauti pinigų, kad jam davus, bet negalėjau sugalvoti.

Jis toliaus tęsė:

— Jeigu jūs paklausite mane, kaip gyvenu, tai pasakysiu, kad geltonoji moteris išvažiavo su visu teatru. Aš ją visai užmiršau. Dabar nei nemisliju apie ją.

(Pabaiga bus).

LAISVĖ

MOKYTOJOS VĖL TURI STOTI KOVON.

Neseniai mokytojos šventė pergalės dieną, kuomet jos bėgy dviejų metų iškovojo teises būti motinoms. Jėš jau buvo nurimę ir manė, kad viskas užbaigta, kad kovą galutinai laimėta — mokytoja gali būti motina, gali turėti kūdikį.

Bet tas jų džiaugsmas nelgaitę tesėsi. Mokytojų motinų priešai nesnaudė, bet per tą laiką galvojo, kaip čia padarius, kad atėmus iš mokytojų teises būti motinoms. Nekuriems New Yorko valstijos įstatymams pavydu buvo, kad mokytojos laimėjo, kad jos dabar gali ištekėti už vyrų ir tapti motinoms, kas pirmiau buvo uždrausta. Ir štai jie sugalvojo naują būdą. Vienas New Yorko valstijos parlamentas sumanymą, kad išleisti naują įstatymą kaslink mokytojų išėinančių už vyrų. Pagal jo įnešimą, tai mokytoja, ištekėdama už vyro, visai nustoja mokytojos teisių.

Bet visi įnešėjas turi "gerą širdį" ir padaro išėnimus. Jeigu ištekėjusios mokytojos vyras numirs arba bus pripažintas, kad visai negali dirbti, tai praslinkus dešimčiai metų, buvusio mokytoja gauna teisę užimti mokytojos vietą.

Bet ką ištekėjusios mokytojos turi daryti per dešimtį metų, jeigu jų vyras tuojuos numiršta arba tampa ligoniu ir negali dirbti? Juk dešimties metų, tai ne dešimties dienų!

Reikia stebėtis iš tų gaivalų proto, kad jie taip bijosi mokytojų — motinų. Dabar galima laukti vėl naujos kovos. Be abejo, mokytojos netylės prieš tokį pasikėsinimą ant jų teisių ir stot kovon su tais, kurie nori atimti mokytojų vardą. Rusijos valdžia gana barbariškai elgiasi, bet visgi taip nepasielgia, kaip Amerikos. Jeigu kam suteikia teises, tai jas atima tik tuomet, kuomet jau ta ypata sunkiai kriminališkai prasikalsta. Amerikos valdžia nori atimti už tai, kad mokytoja už vyro išteka. Tai dar negirdėtas daiktas!

CARFIN, SCOTLAND.

Sykį "Laisvė" buvo minėta apie Skotijos moterų susirinkimą ir jų reikalus. Bet dabar noriu pranešti linksma naujieną iš miestelio Carfin'o.

Pastaruoju laiku L. S. S. 4 kuopa atkreipė atydą į moteris ir pradėjo jų reikalais daugiau rūpintis. 7 d. vasario kuopos buvo susirinkimas. Buvo svarstyta apie moterų reikalus, kaip pasekmiau pradėjus tarp jų darbuotis ir tt. Susirinkime dalyvavo ir moterų. Po ilgų diskusijų buvo užklausta pačių moterų, kaip jos žiūrį į tą dalyką. Moteris vienbalsiai pareikalavo suteikti joms daugiau apsvietos ir prašė, kad kuopa paskirtų vieną dieną savaitę moterims dėl lavinimosi. Suprantama, kuopa jų reikalavimą išpildė ir pavadė joms vieną dieną į savaitę (kuopa turi nusišamsdžius svetai ir kas vakaras būna užimta).

Paskirtoj dienoj susirenka vietos moteris ir joms skaitoma iš "Laisvės" ir "Kovos" moterų skyriaus ir visuomeniškus dalykus paličianti straipsniai. Taipgi skaitoma naudingos knygos. Pasėkmės labai geros.

Po naujų metų jau prie kuopos prisirašė šešios moteris, kurios pradeda visuomeniškus reikalus svarstyti sykiu su vyrais.

Tik reikia pastebėti, kad atsiranda draugų sąjungiečių, kurie moterų reikalus išvirkščiai supranta ir pasakoja, kad jos mažą naudą atnešia, jeigu ir sykiu su vyrais kovosia, nes dar esą pertamsios. (O gal jie turėjo minty visai ką kitą taip sakdami).

Bet moteris į tai nepaisė ir pradėjo reikalauti, kad draugai sąjungiečiai pradėtų ir jų reikalais rūpintis, kad draugai ir joms duotų apsvietos, nes jos ilgiau negalį pasilikti tokioj tamsoj, tokioj iki šiol buvo. Moteris pasakė, kad jos nori sykiu su vyrais kovoti už pagerinimą žmonijos būvio, nes lygų skurdą kenčia su vyrais, todėl turi būti ir vienodi reikalai.

Pasirodo, kad moteris su prato savo kleses reikalus ir pradėjo jais rūpintis.

Tokios žinios, ypač Skotijoje, labai svarbios, nes iki šiol nei pačios moteris, nei sąjungiečiai nesirūpino tais reikalais. Moteris buvo skaitomos kokias tai kambariniais dvikojais gyvais. Bet dabar moteris pasakė, kad jos nori sykiu su vyrais stoti į kovą prieš išnaudotojus.

Kaip teko patirti, tai dar daugelis moterų žada prisidėti prie L. S. S. 4 kuopos, kad sujungus spēkus ir sykiu pradėjus darbuotis.

Draugai ir draugės! Ne-nuleiskime rankų pradėję tą svarbų darbą, bet varykime jį pirmyn. Mes žinom, kad turim plačią dirvą, reikalaujančią labai daug darbo.

Mes turim atsiminti, kad Skotijoje yra į pustrėčie tūkstančio moterų ir pas mus tik pradžia pasirodė. Kituose miestuose ir miesteliuose dar tas klausimas visai nepajudintas, dar moteris miega letargišku miegu ir niekas nebande jų žadinti. O jų reikės ir tas moteris žadinti, reikės ir jas judinti ir raginti prie visuomeniško darbo. Ir aš ne abejoju, kad pasekmės bus visur geros. Jeigu tik pas mus bus užtekinai energijos ir pasišventimo.

Kitų kuopų draugai irgi turėtų pradėti rūpintis moterų reikalais. Mes matom, kad viso pasaulio socialistai rūpinasi moterų reikalais, o mes iki šiol nei nepagalvojom apie tą taip svarbų darbą.

Tai gi, draugai ir draugės, prie darbo, o vaisiai bus!

MOTERIMS NAUJIENOS

teris, kurios pradeda visuomeniškus reikalus svarstyti sykiu su vyrais.

Tik reikia pastebėti, kad atsiranda draugų sąjungiečių, kurie moterų reikalus išvirkščiai supranta ir pasakoja, kad jos mažą naudą atnešia, jeigu ir sykiu su vyrais kovosia, nes dar esą pertamsios. (O gal jie turėjo minty visai ką kitą taip sakdami).

Bet moteris į tai nepaisė ir pradėjo reikalauti, kad draugai sąjungiečiai pradėtų ir jų reikalais rūpintis, kad draugai ir joms duotų apsvietos, nes jos ilgiau negalį pasilikti tokioj tamsoj, tokioj iki šiol buvo. Moteris pasakė, kad jos nori sykiu su vyrais kovoti už pagerinimą žmonijos būvio, nes lygų skurdą kenčia su vyrais, todėl turi būti ir vienodi reikalai.

Pasirodo, kad moteris su prato savo kleses reikalus ir pradėjo jais rūpintis.

Tokios žinios, ypač Skotijoje, labai svarbios, nes iki šiol nei pačios moteris, nei sąjungiečiai nesirūpino tais reikalais. Moteris buvo skaitomos kokias tai kambariniais dvikojais gyvais. Bet dabar moteris pasakė, kad jos nori sykiu su vyrais stoti į kovą prieš išnaudotojus.

Kaip teko patirti, tai dar daugelis moterų žada prisidėti prie L. S. S. 4 kuopos, kad sujungus spēkus ir sykiu pradėjus darbuotis.

Draugai ir draugės! Ne-nuleiskime rankų pradėję tą svarbų darbą, bet varykime jį pirmyn. Mes žinom, kad turim plačią dirvą, reikalaujančią labai daug darbo.

Mes turim atsiminti, kad Skotijoje yra į pustrėčie tūkstančio moterų ir pas mus tik pradžia pasirodė. Kituose miestuose ir miesteliuose dar tas klausimas visai nepajudintas, dar moteris miega letargišku miegu ir niekas nebande jų žadinti. O jų reikės ir tas moteris žadinti, reikės ir jas judinti ir raginti prie visuomeniško darbo. Ir aš ne abejoju, kad pasekmės bus visur geros. Jeigu tik pas mus bus užtekinai energijos ir pasišventimo.

Kitų kuopų draugai irgi turėtų pradėti rūpintis moterų reikalais. Mes matom, kad viso pasaulio socialistai rūpinasi moterų reikalais, o mes iki šiol nei nepagalvojom apie tą taip svarbų darbą.

Tai gi, draugai ir draugės, prie darbo, o vaisiai bus!

J. Karnaukalas.

LAISKAS REDAKCIJAI.

Scranton, Pa.

Gerbiamoji Redakcija: —

Jau keletą kartų "Laisvė" buvo aprašyta apie "Živilės" merginų ratelį. Buvo išreikšta gerų ir blogų nuomonių, buvo pagyrimų ir pajuokimų, bet paskutiniuoju laiku daroma tokie užmetimai, ant kurių būtinai reikalinga atsilipti, nes kitaip būtų prisipažinimas prie užmetamos kaltės.

Mes čia norime pasiaiškinti ant tų užmetimų, kur tuos las Motiejukas sako, būk mes šokam taip, kaip tulos ypato gražina.

Labai liūdna, kad yra dar tokių Motiejukų, kurie nesurpanta dailės ir reikalauja, kad viskas būtų partvyška, o jeigu kas nepartyška, jeigu nėra prisegtas toks pat ženklas, kokį nešioja Motiejukas arba Jonukas, tai jau ir šaukia, kad pagal kitų dūdas šokama.

Nuo pat pradžios Živilės choro sutvėrimo mes nesilaikėm jokių partyviškumų, padaro.

nesiskirstėm į partijas, bet elgėmės draugiamės visai be partyviškumo. Kokios draugystės (išskyrus kun. Kuro) kvietė padainuoti, visuomet ėjom. Kvietė socialistų kuopa Serantone — ėjom; kvietė socialistų kuopa Pittstone — ėjom; kvietė nepriugulmingos parapijos kunigas laike prakalbų padainuoti — dainavom. Na ir kame čia šokimas pagal keno nors dūdą?

Dabar kaslink tos "neblagonadežnos" vakarienės. Kiek kartų živilietės tokias vakarienes rengė, visuomet kvietė be skirtumo pažiūrų ypatais, bile tik lietuviai, nes ir mums visi simpatizuoja, o ne viena kokias nors partiją. Mūsų ratelio mieras ne vien dailę lavintis, bet ir apsiėjime ir tokie vakarai rengiami, kad suteikus jauniui ir svečiams įvairumą ir pavyzdinę apsiėjimą.

8 d. vasario mūsų parengtame koncerte dalyvavo vokiečių giedorių klubas ir sudainavo keliatą dainelių be jokio atlyginimo. Mes, norėdamos jiems atsilyginti, parengėm tą vakarėlį, kad juos pavaišinus. Tik, žinoma, padarėm klaidą nepasiklausdamos p. socialistų, ką jie mums palieps kviešti (kame čia kalti socialistai? Socialistai nieko nesakė apie tą vakarėlį ir, abelnai, apie Živilės chorą. Jeigu rasė korespondenciją tuos Motiejukas, kaip pati autorė pripažįsta, tai primesti tą visoms socialistams yra didžiausia nesąmonė. Jau tame viename pasakyme apsi-reiškia iš mūsų pusės partyviškumas ir socialistų neapykanta! — Red.). Nes dabar primetinėjama kokios ten melagystės, būk "prėję" nekviestų. Tas netiesa. Jeigu mes nekviestėm, tai meldėm pakviesti tų, kurie mus apšmeižė.

Kad kvietėm gerb. dr. Šliupą, tai tuomi didžiuojamės, kad toks žmogus, kuris tiek metų praleido besidarbuodamas naudai ir švietimui savo žmonių, sutiko ateiti ant mūsų vakaro ir dar būti to vakaro vedėju. Lai tokie rašytojai pirma pagyvena tiek ir pasidarbuoja be ypatiskes naudos ir tuščios garbės, kaip dr. Šliupas, tuomet neraišys tokių nesąmonių, kaip dabar.

Matomai Motiejukui neteko dar būti ant tokių vakarų, kad jam svetimi tokie "spyciai". Turbūt jis nerė jo tekių pamėkšly, kaip mums davė per "Laisvę". Juk tai paprasčiausias žmogaus mandagumas to neda-leidžia.

Kvietėm ir p. Živatkauską (o juk jis socialistas! — Red.) ir džiaugėmės, kad gausim progą jam ir jo partneriui p. Zaleckui viešai ištarti sirdingą ačiū už jų gerą širdis ir darbus, nes jie yra daug gero dėl Živilės choro padarę.

Kaip tai keistai išrodo, kad tie žmonės, kurie prisidėjo darbu ir žodžiu prie sutvėrimo choro, dabar už tai turi nukentėti. O tie, kuriems Živilės choras patarė navo darbu ir skatiku, užmokėjo apšmeižimu (Ar gi Živilės choras tiek daug darbavosi dėl Motiejuko?! — Red.).

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Matomai Motiejukui neteko dar būti ant tokių vakarų, kad jam svetimi tokie "spyciai". Turbūt jis nerė jo tekių pamėkšly, kaip mums davė per "Laisvę". Juk tai paprasčiausias žmogaus mandagumas to neda-leidžia.

Kvietėm ir p. Živatkauską (o juk jis socialistas! — Red.) ir džiaugėmės, kad gausim progą jam ir jo partneriui p. Zaleckui viešai ištarti sirdingą ačiū už jų gerą širdis ir darbus, nes jie yra daug gero dėl Živilės choro padarę.

Kaip tai keistai išrodo, kad tie žmonės, kurie prisidėjo darbu ir žodžiu prie sutvėrimo choro, dabar už tai turi nukentėti. O tie, kuriems Živilės choras patarė navo darbu ir skatiku, užmokėjo apšmeižimu (Ar gi Živilės choras tiek daug darbavosi dėl Motiejuko?! — Red.).

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums nediktuoja ir nešmeižia tų vpaty bei draugijų, kurios jiems nieko blogo nepadaro.

Jeigu jau Motiejukas pripažįsta, kad šokam pagal keno "dūdą", tai tik pagal mūsų mokytojo P. Musiaus, kuris mus mokindamas dūduoja, bet, rodos, tas irgi socialistas dvasioj. Taipgi neprikaišioti mums nei dr. Šliupo, nei Živatkausko, nes jie mums

KORESPONDENCIJOS

S. BOSTONO CHRONIKA.

Pastaruoju laiku čia sukėlė daug triukšmo įvykis kriaucių streikas. Darbuotojai, kurie dar tebėra dirbė, buvo išsiųsti į namus. Pastaruoju metu 23 d. gruodžio, 1914 m. Viespaudant didelius bedarbius ir esant dideliai armijai bedarbių, atsirado streiklauių. Prie tokių aplinkybių streikierių kova apskundėta, bet jie nenustoję vėliau streiką laimėti. Pradžioje streiko buvo gera, bet vėliau, kada pradėjo streiklauių italai ir žydai, tai yra užimti lietuvių vietas, streikas pradėjo kriksti silpnėję ir tamsėję, bijodamiesi nusišviesti savo vietą, taipgi nuėjo streiklauių, bet vėliau streikas buvo iš ten išimti. Vėliau gudresnė iš streiklauių sugalvojo štai ką: kad visuomenė nemestų ant jų juoda dėmę ir jų vardas paliktų švarus, jie sutvėrė kooperaciją. Kaip jie tvėrėsi ir koks pamatas tos kooperacijos, tai tik jiems vieniems, t. y. tvėrėjams, tas teiginys. Kiek teko girdėti iš lūpų pačių kooperatyvų streiklauių, tai daugelis iš jų nežino nei kiek įstojimo reikala mokėti ir viso užvedimo, kaip kooperacijos nežino; žodžiu, dirba streiklauių ir daugiau nieko. Taip vadinama kooperacija susitvėrė Povilo Malijonio dirbtuvėje. Tas jiems buvo lengva padaryti, kadangi jo dirbtuvėje dirbo apie 14 jo giminių, tarp kurių buvo ir jo trys broliai, Jonas, Petras ir Mikolas. Taigi tie visi jo giminiai ir prisidėjo prie tos kooperacijos. Streikieriai sūdo, apskelbė tos dirbtuvės darbininkus streiklauių ir atsisaukė iš visos draugystės, kur jie priguli, kad išnešyti šioji-toki nuosprendį linkui jų. Progresyviskos draugystės, kaip tai: Vytauto ir Lietuvos Dukterų ir Sūnų—suspendedo, L. S. S. 60 kuopa išmetė laukan. Tos kooperacijos du nariu, būtent: Dobsa ir Jonas Malijonis prigulė socialistų kuopon ir 7 d. kovo iš ten likosi prašalinti. Vytauto draugystė buvo prašalinti iš komiteto. Jonas Malijonis nuo vice-pirmininko ir Mikolas Malijonis nuo maršalkos. Taip sakant progresyviskos draugystės apsidirbo su streiklauių, bet kas tuo pačiu laiku veikė kitos draugystės, kurių nariai streiklauių? Ugi nieko, absoliutiškai nieko. Jį tūrė patys kriauciai atkreipti dėmesį. Rūpinam laikė, kada turi dar penktuką ant skūnerio alaus, jie spėjauja į progresyviskus žmones ir socialistus, kurie visuomet buvo ir yra jų draugai ir užtarėjai. Tiesa, nors ne visi kriauciai atžagareiviai, bet didelė diduma akli Tamonšiai ir skūnerio draugai. Jeigu ne pačių kriaucių tamsumas ir tokia valdyba per juos išrinkta, tas gal būtų ir neatsitiktas. Kada buvo perstatyta į valdybą, kaip Klemka arba Bekampis, tai tamšios jiegos varė priešingą agitaciją, nes perstatyti socialistus.

Cia reikia pastebėti vieną dalyką, kad streiklauių klausimui nesant išrištam, jau pasirodė geltonspalvė spaudoj melagingi pranešimai korespondentų, ypatinai granstrycio šlamstis ir kituose panašiuose, būk tik socialistai ir Vytauto draugystės nariai streiklauių. Taip mieli melagiai, jeigu ir atsiranda iš socialistų tarpo kokis streiklauių, tai ji prašalina iš savo tarpo, bet ką ji su savais streiklauių žais darote, aš išdysiu jį paklansti? Tai jį su profesija, tik kitus šmeižti. Labai pagirtina!

Kila audra ir artinasi debesis ant Labdarystės Draugystės. Pasidėkavojant nesvariai politikai jos viršinių, draugystė pradėjo taisyti teismus; narius pjudo vienas prieš kitus ir kuomet užsibaigs, tai nėra žinios. Tėko girdėti, kad nekurių draugystės pareikalausiančios jai paskolintų pinigų, nes jų čia lybė neužtikrinta, kada labdaringa draugystė tāsosi po teismus. Jeigu kas blogo atsitiktų su draugyste, tai nariai galės pasidėkavoti Washingtono Zolotioriaus ir ir Skarmaliūno politikai.

7 d. kovo Lietuvos Dukterų ir Sūnų dr-stė rengė prakalbą. Kalbėjo drg. S. Michelsonas. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė (Labdarystės), kurie atydziai klausėsi jo prakalbos. Taigi dainavo Birutės Kanklių chorą po vadovystę drg. T. Tolžūno. Nors dainininkų nedaugiausia, bet dainuoja pusėnai gerai. Kaip teko patirti, prie draugystės prisirašė 46 nariai. Tai viena iš progresyviskiųjų draugystių ir nors da jaunutėlė, bet narių skaitlumi pralenks tuoj kitas draugystes. Atžagareiviskos, kaip tai: Kliubas ir kitos nyksta, o ši neaprašai auga. Taip ir reikia.

Jonas Guoga.

CHICAGO, ILL.

7 d. kovo Lietuvių Kooperatyvška draugystė parengė prakalbą. Kalbėjo drg. T. J. Kučinskas. Pirmoji daly savo kalbos nurodė darbininkų išnaudojimą, kvietė visus vnyntis ir steigti kooperatyvškas krautuves ir t. t. Trumpai perbėgo Anglijos kooperatyvšų draugystės istoriją ir t. t.

Antroji daly kalbos aiškino apie rinkimus. Nurodė, kaip prieš rinkimus kapitalistų kandidatai viską prižada darbininkams, o paskui, kaip tik darbininkai streikuoja, tai atsiunčia policiją, kad darbininkus numalšinų.

Žmonių prisirinko gana daug ir visi ramiai užsilaikė. Kalbėtojas publiką pilnai užgandė. Prie kooperatyvškos draugystės prisirašė 18 naujų narių.

Reikia pažymėti, kuomet buvo pradėta tvirti kooperatyvška draugystė, tai dauguma tvėrėjos skaitė net bebročiais. Bet dabar draugystė turi apie 70 narių ir mano pradėtą darbą toliau varyti.

BINGHAMTON, N. Y.

7 d. kovo Tautiško Namų bendrovė surengė šeimyniškus pietus. Nors buvo garsinta daug visokių pamarginimų, bet nieko svarbaus neruveikta: pavalgė ir išsikirstė. Kad nors dalį būtų išpildė, to kas buvo garsinta, tai visgi publiką būtų užgandė.

Žmonių ant tu pietų dalyva daugiau šimto.

LOWELL, MASS.

7 d. kovo L. S. S. 203 kuopa parengė koncertą. Programą išpildė iš Lawrence, Mass., atvykę draugai. Koncertas susidėjo iš monologų, dialogų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų. Aktoriai savo roles atliko labai gerai. Publikos prisirinko nemažai ir visi ramiai užsilaikė. matomai, visiems tas vakaras patiko. Reikia išarti širdingą aciū Lawrence'io draugams, kad jie padėję mums surengti tą vakarėlį.

Ten buvė.

PITTSBURGH, PA.

"Laisvės" N 17 tilno iš mūsų miesto korespondencija,

mas buvo sekantis: ryte kun. Urbanavičius atlaikė pamaldas už lietuvių, žuvusių ant karės lauko. Mat, kunigas mano, kad tuomi atliko labai naudingą darbą ir sušelpė nuo karės nukentėjusius. Vakare susirinko į senąją bažnyčią ir kun. Urbanavičius sakė prakalbą. Pasakojė apie Lietuvos istoriją. Nors jo prakalba buvo paprastą, bet vietomis ir juokingą. Bepasakojant apie Lietuvos istoriją, kunigas pasakė, kuomet likęs karalium Jagelos sūnus Kazimieras, tai visai nesirūpinęs svietiškais reikalais, bet užsiėmęs tik dievmaldyste ir rodomu stebuklu, per tai ir likęs šventuoju. Kunigo nuomone, visi turi mesti svietiškus reikalus į šalį, o užsiimti tik dievmaldyste, tuomet galės likti šventaisiais.

Paskui kunigas pradėjo agitaciją, kad susirinkusieji aukautų nukentėjusiems Lietuvoje nuo karės ir pasakė, kad visos aukos, kurios eina per Chicago išrinktąjį komitetą, bus išdalintos jų pačių alkaniems broliams ir ir giminiams.

Bet kunigas visai užmiršo pasakyti, kad iš tų aukų bus sušelpa bažnyčios, klerikalishkos mokyklos ir klebonijos.

Paskui išėjo kalbėti vyčių mokslininkas p. A. Prebis. Jis pasisakė kalbėsias apie reikalingumą lietuviams būti patriotais. Bet vieton kalbėti, pradėjo Dovydo psalmes giedoti. Publikai tos giesmės taip patiko, kad tuojaus pasipylė delnų plojimas, kunigas su savo gspadine ausis užsikimšo, o pirmininkas pradėjo giesmininką stabdyti. Giesmininkas tapo nuo stėičiaus nukrapštytas. Jo vietą užėmė K. Česnulevičius. Jis kalbėjo apie tai, kad Lietuvai reikalinga autonomija, bet nepasakė, kokiū būdu ta autonomija galima įgyti. Buvo garsinta, kad kalbės "vyčių" generolas J. Ramanauskas, bet, matomai, pajūjo, kad ir jam taip neatsitiktų, kaip A. Prebiui, tai atsisakė.

Žmonių buvo mažai. Aukų surinkta nukentėjusiems nuo karės \$21.00.

6 d. kovo vietos L. S. F. komitetas parengė koncertą. Visas pelnas buvo skiriamas L. S. F. Liet. Teat. Rat. "Viesula" sulosė dviejų veiksmų komediją "Gudri Našlė". Geriausia roles atliko M. Vinkšnaitienė, K. Ustupas ir S. Barenas. J. Stokus ir M. Aleksaitis gerai lošė, bet išrodė nusigandusiais. Pertraukomis griežė lietuvių benas ir dainavo Mokslo Draugystės choras. Reikia pažymėti, kad lietuvių benas yra labai puikiai išlavintas. Ant pabaigos buvo paskelbta "Maiko su tėvu" — labai puikiai ir originališkai išėjo. Visi aktoriai, muzikantai ir kiti veikėjai nereikalavo jokio atlyginimo. Svetainė irgi už dyką buvo suteikta. Žmonių susirinko daugiau dviejų šimtu, bet iš karštųjų parapijonų nesimato nei vieno. Paskiaus komitetas pranešė, kad turi surinkti \$349.70, kuriuos tuojaus padėję pasistie kaslerui K. Sidlauskui.

Naujas Korespondentas.

LOWELL, MASS.

7 d. kovo L. S. S. 203 kuopa parengė koncertą. Programą išpildė iš Lawrence, Mass., atvykę draugai. Koncertas susidėjo iš monologų, dialogų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų. Aktoriai savo roles atliko labai gerai. Publikos prisirinko nemažai ir visi ramiai užsilaikė. matomai, visiems tas vakaras patiko. Reikia išarti širdingą aciū Lawrence'io draugams, kad jie padėję mums surengti tą vakarėlį.

Ten buvė.

PITTSBURGH, PA.

"Laisvės" N 17 tilno iš mūsų miesto korespondencija,

kurioj Vandrauninkas nupeikia L. S. S. 6 kuopos narius, būk jie nesilanką ant kuopos parengtų diskusijų. Turiu pasakyti, kad Vandrauninkas nežino teisingų priežasčių ir kaltina visus kuopos narius. Kada buvo parengtos pirmos diskusijos, tai dauguma kuopos narių visai nežinojo, nes nebuvo garsinta, o antra, tai daugelis dirba naktimis ir negali vakarais atsilankyti.

Kuopos Narys.

WORCESTER, MASS.

Pastaruoju laiku vietos draugystės subruzdė darbuotis. Vietos L. S. K. komitetas ant pavasario rengia teatrą ir ferus; L. S. S. kuopa yra nutarus surengti teatrą; Lietuvos Dukterų draugystė rengia ant 10 d. balandžio teatrą; Laisvamanių kuopa rengia koncertą; S. L. A. kuopa rengia ant 11 balandžio šeimyniškus pietus; "Sakės" bendrovė yra nutarus parengti vakarą jų kunigo Bimbos pamokslais ir kitais iš "Sakės" monologais.

Reikia džiaugtis, kad vietos lietuviai nesnaudžia, bet darbuojasi, kaip galėdami.

Vietinis.

HERRIN, ILL.

2 d. kovo pas mus buvo gana įdomus teatras. Vienoj slaptoji smulkėj tapo suareštuota 21 vyras ir 1 moteris. Vienas iš tos kompanijos leidosi bėgti ir policinamas jį padėjo keliais šūviais, tik ant laimės, nepataikė.

Visa kompanija nusisamdė advokatą užmėkėdama \$50.00 ir tas visą dalyką atidėjo ant toliaus. Labai žinėjau, kad jie visi maršavo gatvėmis iki policijos nuovado. Laikė pirmojo teismo žmonių susirinko i teismo svetainė virš šimto. Tiesą karžygiai jautėsi gerai, kad tiek žmonių suėjo į juos pasižiūrėti.

Ar tai gražu taip elgties? Toj kompanijoj buvo ir vedusių vyrų, kurių moteris namie su vaikais badą kenčia.

Liaudies Mylėtojas.

NORTHAMPTON, MASS.

4 d. kovo mūsų katalikai parengė prakalbą ir parskvietė kalbėtoją koki tai škaplierninką. Pirmiausia tas škaplierninkas išpardavinėjo škapliernius ir ražančius, o paskui pradėjo šaukti, kad reikalinga esą sutverti parapiją ir parskviesti dūšių ganytoją.

Lietuvos Jaunikaitis.

KENOSHA, WIS.

7 d. kovo buvo vakaras su perstatymu ir prakalbomis, kurį parengė šios vietos draugystės: "Birutės", Lietuvos Balso, S. L. A. 212 kuopa, sv. Petro ir sv. Benedikto. Vakaras buvo bažnytinėje svetainėje. Kalbėtojai buvo pakviesti iš Chicago. Pirmas kalbėjo p. P. Butkus. Aiškino apie šiandieninį sužėdymą, kare, meilę ir t. t. Antras kalbėjo p. A. Strikušis. Jis aiškino apie žmogaus išsivystymą, lietuvių kunių gaikščius ir liepė savo tautą ir kalbą mylėti. Po prakalbų buvo deklamacijų ir sulosė veikalas "Gaila ūsų". Lošė Birutės aktoriai. Lošėjai savo roles atliko labai gerai, tik gaila, kad žmonių susirinko labai mažai. Nors įžanga buvo tik 10 c., bet tikietų parduota 127. Aukų surinkta \$21.61. Viso labo \$34.31. Kokiam fondui tos aukos bus pasiųstos—nežinau, nes nebuvo draugystių delegatų susirinkimo ir neaptarė apie tai.

Aukavo šios ypatos: Kun. A. Bolinskas — \$4.00; S. Jocius — \$1.00; B. Mickėvičia, P. Slekis, J. Žebrauskas, J. Raugas. P. O. D. J. Vabalinskis, B. Vabalinskis, S. Šatkus, J. Ubartas, P. Valančauskaitė — no 50c.; A. Viršilaitė. S. Lukminas, J. Gamnas, P. Jocius, J. Manas.

AKRON, OHIO.

7 d. kovo buvo susirinkimas sv. Juozapo draugystės. Buvo parduodama L. S. F. ženkliukai. Išpardavus tuos ženklelius, norėta pradėti tarp draugystės narių parinkti aukų. Bet tuom tarpu atsistoją du žmonės ir pasiūlymo balso. Suteikus jiems balso, pradėjo skaityti mandatus išduotus chigainio seimo ir pasakė, kad jie nori aukų rinkti savo fondui. Paskui pradėjo paskotti apie savą fondą, pradėjo skaityti nraavardes kasos globejo ir kitokias ceremonijas atlikti. Bekalbant jiems iš pul-

KEVIS, A. Saumytė, J. Atmo-

nas, S. Ruika, J. Trakšelis, T. Bogdanavičius, K. Biškauskas, J. J. Jurevičia, P. Stan-

K. Brazevičius.

DUBOIS, PA.

Labai retai iš mūsų miestelio matesti laikraščiuose žinių, tartum čia visai lietuvių ir nebūty. Tiesa, nors lietuvių yra namazs būrelis, bet nieko neveikiama, per tai ir jokių žinių nesimato. 1914 metais ant vietos ir apielinėj buvo apie 1,600 lietuvių, neskaitant moterų ir kūdikių. Apie šeši mėnesiai atgal tapo įkūta kooperatyvška krautuvė valgomų daiktų. Krautuvei sekasi gana gerai. Prie kooperacijos priklauso apie 90 narių ir vis skaitlius jų didinasi. Jeigu darbai eitų gerai, tuomet ir kooperaciją pakiltų, bet dabar darbai eina labai silpnai ir darbininkai suvarge.

Lietuviai turi nusipirkę ir savo kapines, bet dar nešventintos, per tai niekas nelaidoja. Mat, buvusis kunigėlis pasakė, kas bus palaidotas ant nešventintų kapinių, tas dangaus karalystės nematys. Tokiu būdu savo kapinės neatnešą jokios naudos, o laidojant ant svetimų kapinių reikia mokėti po \$10.00 už vieną duobę.

Reikia pažymėti, kad lietuviai turi svetainę ir knygyną, bet jokios tvarkos nėra: knygos apipelėję, sudraskytos, niekas nepžiūri.

Onytė.

WEST HANOVER, MASS.

7 d. kovo L. S. S. 150 kuopa parengė paskaitą ir prakalbą. Skaitė V. Dubendris iš Montello, Mass., apie socializimą; prakalbą sakė M. Akelaitis iš Norwood, Mass. Aiškino apie dabartinį darbininkų padėjimą, kapitalistų išnaudojimą ir apie Europos kares. Kvietė rašyti prie L. S. S. kuopos ir ankauti L. S. F. Žmonių susirinko nemažai—veik visi šio miestelio gyventojai ir iš apielinčių buvo atsilankiusi. Kalbėtojas visus užgandė.

Biržų parapijonas.

NEWARK, N. J.

Mūsų socialistai pradėjo darbuotis tarptautiskai; sutvėrė tarptautiską konferenciją, į kurią įeina šios socialistų kuopos: lietuvių, latvių, rusų ir lenkų. Laukiama prie konferencijos prisidėdant finų, graikų ir slavų. Minėta konferencija surengė koncertą su prakalbomis; lietuvių su latviais bendrai surengė vieną teatrą ir balių, kuris atnešė gerą pasekmę. Dabar minėta konferencija rengiasi prie apvaikščiojimo pirmos gegužės.

COURTNEY, PA.

Cia lietuvių randasi ne daug, apie 15 šeimynų. Darbų kitokių nėra, kaip tik anglių kasyklos. Dabartiniojo laiku darbai eina labai silpnai, tai ir lietuviai suvarge. Reikia pastebėti, kad nekurię užsiima girtuokliavimu. Tiesa, čia viešų smuklių nėra, bet užtai atsiranda užtekčiai slapty. Laikraščiai irgi mažai skaito.

Kuopos Korespondentas.

AKRON, OHIO.

7 d. kovo buvo susirinkimas sv. Juozapo draugystės. Buvo parduodama L. S. F. ženkliukai. Išpardavus tuos ženklelius, norėta pradėti tarp draugystės narių parinkti aukų. Bet tuom tarpu atsistoją du žmonės ir pasiūlymo balso. Suteikus jiems balso, pradėjo skaityti mandatus išduotus chigainio seimo ir pasakė, kad jie nori aukų rinkti savo fondui. Paskui pradėjo paskotti apie savą fondą, pradėjo skaityti nraavardes kasos globejo ir kitokias ceremonijas atlikti. Bekalbant jiems iš pul-

DETROIT, MICH.

"Laisvės" N. 15 tilno iš mūsų miesto korespondencija, kurioj Vergas nuneikia Piličių klubo vakarą ir pa-

blikos užduoda klausimą, už kiek jie mano nuo caro autonomiją nupirkti. Atstovai paašiskina, kad jie nuo caro autonomijos nepirksią, bet S. Nemeikis, A. Beitas, S. Zebrauskienė ir V. Jasiulienė — po 25c.

LAWRENCE, MASS.

4 d. kovo buvo visuomeniškas susirinkimas su tikslu parinkti aukų nukentėjusiems Lietuvoje nuo karės. Pirmas kalbėjo kun. Jusaitis. Jis aiškino reikalingumą aukų, ypač Suvalkų gub. Paskui rodė paveikslus ir žemlapi, kur yra karė.

Antras kalbėjo J. Jusaitis (ne kunigas). Vėliau buvo repkamos aukos. Suaukauka \$106.00.

Reikia pažymėti, kad kun. Jusaitis buvo pirmiau suaukęs visų draugystių ir kuopų delegatus, kad pasitarus, kaip pasekmingiau parinkus aukų. Tuomet buvo nutarta suaukti visuomenišką susirinkimą, kuris dabar atsibuvo. Taipgi buvo svarstoma, kur tas aukas padėti. Nutarta palaikyti pas vietos išgininką, pakol susitvarkys Vilnių komitetas, kuris užsiims auką išdalinti. Vietos kasierius po kaucija.

Laikė prakalbą kun. Jusaitis pasakė, kad Yčas ir kun. Tumas geri žmonės ir galima jiems pavesti aukų išdalinimą. Tiesa, jie geri žmonės ir už išdalinimą aukų ima į dieną po 10 rublių ir visas išlaidas turi jiems padengti.

GREAT NECK, N. Y.

7 d. kovo L. S. S. 168 kuopa parengė paskaitą. Skaitė dr. P. Matulaitis. Aiškino, kaip yra sutaisytas žmogaus kūnas ir kaip reikia maitintis, kad būtų sveiku. Vėliau buvo klausimai, kurių prelegentas atsakinėjo.

Publikos buvo vidutiniškai. Tik tas peiktina, kad laikė paskaitos dauguma vaikštinėjo po svetainę ir trugdė klausytis.

M. V. Vanda.

JERSEY CITY, N. J.

17 d. kovo, vakare, bus prakalbų ir diskusijų lavinimosi susirinkimas. Kalbos L. Duobenas temoj "Kapitalizmo išsivystymas". Paskui kalbės ir kiti. Vakaras bus remiamas daugiau prajailistų kuopos; lietuvių, kurie norite, malonėkite atsilankyti.

D. Pilka.

COURTNEY, PA.

Cia lietuvių randasi ne daug, apie 15 šeimynų. Darbų kitokių nėra, kaip tik anglių kasyklos. Dabartiniojo laiku darbai eina labai silpnai, tai ir lietuviai suvarge. Reikia pastebėti, kad nekurię užsiima girtuokliavimu. Tiesa, čia viešų smuklių nėra, bet užtai atsiranda užtekčiai slapty. Laikraščiai irgi mažai skaito.

Kuopos Korespondentas.

AKRON, OHIO.

7 d. kovo buvo susirinkimas sv. Juozapo draugystės. Buvo parduodama L. S. F. ženkliukai. Išpardavus tuos ženklelius, norėta pradėti tarp draugystės narių parinkti aukų. Bet tuom tarpu atsistoją du žmonės ir pasiūlymo balso. Suteikus jiems balso, pradėjo skaityti mandatus išduotus chigainio seimo ir pasakė, kad jie nori aukų rinkti savo fondui. Paskui pradėjo paskotti apie savą fondą, pradėjo skaityti nraavardes kasos globejo ir kitokias ceremonijas atlikti. Bekalbant jiems iš pul-

DETROIT, MICH.

"Laisvės" N. 15 tilno iš mūsų miesto korespondencija, kurioj Vergas nuneikia Piličių klubo vakarą ir pa-

sako, kad aktoriai ir deklamatoriai lošę labai prastai. Man rodosi, kad aktoriai ir deklamatoriai savo roles atliko gana gerai ir kaip nuo darbo žmonių, tai negalima geriau reikalauti. Jeigu vergas negirdėjo, tai ne aktorių kalte, bet publikos, kuri neramiai užsilaikė.

Taipgi Vergas neteisingai paduoda vakaro vedėjo žodžius, kuris būk vienas apsiėmęs visą teatrą atitaisyti. Vakaro vedėjas pasakė, jeigu kas buvo negerai sulosta, tai stengsimės atitaisyti. Publikos buvo apie 400 ir klubas pelno turės.

Zirnių Jonelis.

CENTURY, W. VA.

Cia lietuvių randasi apie 25 šeimynos ir pavienius tiek pat. Bet jokio veikimo nėra ir apsvieta stovi labai žemai. Jokios draugystės taipgi nėra. Nors čia svaiginančių gėrymų nėra, bet mūsų lietuviai negali apsieiti ir važiuoja gana toli, kad tik atsivežtus to skystimėlio. Dauguma vaikščioja nosis nuleidę ir skundžiasi, kad darbininkas žmogus negalys be svaiginančių gėrymų apsieiti. Labai suni u tuomet, kuomet pasitaiko kokis nors pokylis, kaip krikštynos, vestuvės ir tt.

Pirmiaus buvo keliatas

laisvesnių draugų sumanę tverti L. S. S. kuopa, bet dabar visai apie tai niekas nieko nekalba. Man dorosi, kad galima būtų sutverti kuopą ir pradėti darbuotis. Tiesa, nors gyvenimo aplinkybės ir ne lengvos, bet visgi susirasitų keliatas draugų, kurie tam darbiui pritartų. Tik reikia pradėti darbuotis.

Taigi, draugai, prie darbo!

RED. ATSAKYMAI.

A. Liutkui. — Mums sunku įskaityti tas laiškas. Jums vistiek reikėjo jį skaityti ir būtų buvę pusė bėdos perrašyti. Dabar — netilps. St. Juknis (Maspeht, N.Y.). — Mums sunku įskaityti. Ką kart kaip gausit panašų laišką, malonėkit perrašyti. Tuomet tips.

P. O. Kapickui (Lewiston, Me.). — Ištyrus dalyką paaiškėjo, kad teisybė ne jūsų pusėje. Beto, savo pranešime prirašote daug pasalinį dalyką. Netilps.

Longailičiui. — Nėra pavardės. Netilps.

Korespondentas iš Lawrence, Mass. — Pranešimus apie p. Smito prakalbą suvartojam, ne tiesiogiai būdu, bet panaudojam juos bendresniam pranešimui, padarytam redakcijos vardu.

E. D-tė. — "Mano žodis" netinka.

Povilai Rašinskui. — Syk ant metų talpinam už dyką.

Ten Buvusiam. — Apie jį su prakalbas jau buvo rašyta.

Parapijonui. — Panašus atsakymas tilpo "Laisvės" No. 20. Dėlei stokos vietos negalim patalpinti.

Laisvamaniui. — Tokie dalykai talpinti, tai reikia turėti tikri dokumentai, o tamista ne tik dokumentų neatsiunti, bet dar slappyvardžiu pasirašai. Netilps.

J. Bonkovičiui. — Tokios žinios skaitytėjams nesvarbios. Netilps.

JAU NEREIK DAUGIAU ATSPUSTA BRITVA SKUSTIS.

Reikalingas Prekybinis Visiems! Kadangi britva nėra ir skaudžiai skuta, nekankinkis ir nepykdyk save, tik parsitruk "Kleenkut" Razor Shaving Pustę. Okaip patepsi ant diržo ir patrauksi kelis kartus britva, tai taip gerai iškustis, kad malonu bus kasdien skustis. Kaina 25c. baksa.

Adresuok: J. F. BERGEN, Mfg., 83 Perry Ave., Maspeht, L.I.N.Y.

Reikalaujame parduoti! Naudingas užtarbis — visi vyrai reikia!

JUOKŲ KAŠNELIAI.

Juras Ridzikas iš saliono eina namo.

Kaip Ridzikas papuolė į kaulių tvartą?

Anųdzien parėjau namo biskučį ištraukęs. Nogle žino nuo ko predėjo pasiutu-
siai galvų sopė ir aš, nieko
nelaukis, blinkei ir lovą — sa-
kau, kad biskučius snustersiu.
Ale kas tau dave! Nesėjau
akių sumerkę, kaip išgirdau,
kad kas trepais parsigroz-
dzina. Mislinu savam dūki:
kokia čia nemacis galėtų
būti. Aš cik strike iš lovos ir
dyzre per duris. Ogi, ar
duosit viar, žiūrai, kad ma-
no paci parsiveda koki — tai
ponaici! — Dzinke man mislis
ir galvų, ar cik nebus jos ka-
valierius! Aš, bracia, ilgai
nelaukis, smūksė į klazetų
ir, sakau, žiūrėsiu, kas gi čia
bus.

Pacykėliu acirakino duris
ir inėjo pirkcion. Mano pa-
ci an galvų pirštų perėjo per
visus rūmus, paskui sugrįžo
prie savo kavalieriaus ir sa-
ko: "Galim ulio, Jurė Ri-
dziko nėra namie!" Aš, bracia,
sugniauziau kulokus ir
laukiu pagpatove. Klau-
sau, butelio kamščis pokšė,
kliu-kliu-kliu — pila. "Svei-
ka, Magde!" — "An sveika-
tos, ponaici!" Aš išcyklio
acidariu klazeto duris, iški-
šau galvų ir... o Jėzau — Ma-
rija!... Žiūrai, tautiškos
gazietos daraktorius Skilan-
dzis pėsiodzinis mano Mag-
dy an savo keliu ir glamonė-
ja... Atlaisk, pondziu, sun-
kų griekų, bet aš neišken-
čiau. Nieko nelaukdamas
šmudrksė iš klazeto, knap-
už krėslu ir pribėgis prie jo
sakau: "Aš tau kaulus su-
trupysiu..." ir jau norėjau
smoke galvon. — Bet tau rozu
jis cik lepe an keliu, sudėję
rankas an krūčines ir
žliumbdamas sako: "Juruci
brolai, nežudyk, dovanok, aš
tau už tai atnagradzysiu...
Aš atėjau pas tavi pasinė-
kė, kap reikia karanyce tuos
mūs tautos išgamas ciclistus"
... Paziūrėjau aš į jį,
paskui į butelį šnapso ir
mano širdzis acilaudo. Kų gi
daryc, sakau, žmogus nei šu-
nio nemuš, kadų jis pradė-
da prašycis.

Jis acikelė. Susėdom už
stalo ir predėjom ugadas da-
ryc. Kap cik butelį šnapso
ištušcinom, jis tuoj išrogino
iš kišenius butelį vyno. Ne,
misliu savam dūki, neškada,
kad šitokis vyras ir pas svei-
cimas bobas aina. Bege-
riane vynu, jis man papasa-
kojo, kad šį vakarų yra cicli-
stų prakalbos ir reikia ke-
lėm štant — vyram naie ir
ciclistus išvaikyc. "Jeigu
tu, kidzike, man pamatysi,
tai aš tau užfundzysiu, kokic
tu norėsi" — sako jis man.
"Gerai, nonas Skilandzi, aš
jos pafiksysis" — sakau
jam.

Zodzis — darbas. Tuoj ke-
pures an galvų ir pavidų an

solės. Aš susivadzinau iš vi-
sų salionų savd tavyrkš-
čius, ponas Skilandzis visiem
užfundzino ir nuėjoman pra-
kalbų. Bracia, vienas cicli-
stas kad gi rėkia, tai net
sienos dreba, o kici ciclistai
jam delnais pliauskina. Mu-
du — su daraktorium Skilan-
dziu acistojom kampi ir da-
vai cype, stauge... Ciclistai,
bracia, nežino nei kų daryc.
Neilgai trukus prieina prie
mudzviejų vienas gražiai
apsirengis vyras ir sako:
"Decrait, vyrai, decrait! Aš
už tai myliu jus, kad ciclist-
tus fulinai. Aikšyte, aš už
tai nuvežsiu jus in hotelį ir
užfundzysiu gerai!"

Išėjom. Inrodzino jis mus
in automobilį ir pavidų,
kap žibainis. Pervaziavom
visų miestu, o jis vis dar
graciau laidzia savo auto-
mobili. Bracia, mudzviem
su Skilandziu jau pasidare
net strokas. Jau aš norėjau
šoke iš automobiliaus, bet
Skilandzis mani sulaikė —
sako, gali sprandų nusisuke.
An galo atvežė mus in vienų
dzidely farmų. Privaziavo
prie kaulių tvarto, sustoję,
išstraukė revolverį, atkišo
ir mus in liepę mudzviem aie
in kauliatvarej pas kaulas
nakvoc. Sako: "Jūs esat
kaulės, tai ir vieta jumiem
pas kaulas". Kaip cik inė-
jom in kauliatvarej, jis cik
blinke duris ir uždare. Ma-
no tavyrkščiu Skilandziui
eno to stroko pasidare nege-
rai ir... kaulės mus apsi-
to iš visu pusin. Aš, bracia,
matau, kad jau bus sudna
dziena, tai išstraukiau cizo-
rių ir davei gincis. Bet
kur tu čia brolic nuotokios
galybės apsiginsi! Turėjom
užsiroglyc an sienos ir ty sė-
dėc per visų nakey. An ry-
tojaus farmerys acivedė po-
licionų ir sako jam: "Šicie
du ponaici atėjo mano
kaulių voce. Uždaryk juos
atsėdėc net po du mėnasiau."
Tai matot, brolicai, kap
nekalas žmogus turi nuken-
tėc. Jau sakiau ir spaksyiu,
kad geriau su velniu užsidėc,
negu su ciclistais.

Jūs viernas

Juras Ridzikas.

Tik-tik neprigėrė.

Keliauninkas (į matrosą):
— Aš manau, kad tamista,
visuomet plaukiodamas po
jūra, nekarta rizikavai savo
gyvyčiai.

Matrosas: — Taip, tamis-
ta, tenka matyt visko. Kar-
ta tik-tik neprigėriau.

Keliauninkas: — Turbūt
didelė audra buvo?

Matrosas: — Ne. Tuokar-
tu ant jūrų visai ramu bu-
vo ir aš, turėdamas jūrai-
ninko, mėčiau į maudyklic.
Atsiguliau į lovą, paleidau
vandenį ir... užmiego. Per
miega natūtau, kad jau esu
pasinėręs vandenyje.

— ATPIGO RUSSKI PINIGAI —

SIUNČIU PINIGUS Į RUSIJĄ, LIETUVĄ IR LENKIJĄ PA-
GAL PAGIAUSIĄ PINIGŲ KURSĄ, GYVANTUOJŲ, KAD PI-
nigai nepuola. PRIMI PINIGUS TAIPINIUI ANT 4%
metams nuo šimo. MANO BANKAS RANDASI PO PRIEŽI-
RA VALDŽIOS STEITO NEW YORK, užtat jis pinigai gva-
nuojami per valdžią. PADARAU IR UŽVIRTINU VISO-
KIUS DOKUMENTUS. RASTUS RUSIJOJE IR ANGLIJOJE
kalbos. PADARAU APDRAUDIMUS (Insurance) gyvastes
nuo ugnies ir nelaimingų atsitikimų. Visokiose rodoce patari-
mai DYKAI.

PARDUODU LAIVAKORTES ANT TŲ LAIVŲ, KURIE
DU SYKIU Į SAVAITĘ ISEINA Į RUSIJĄ. Dabar JAU GA-
LIMA ATVAŽIUOT Į RUSIJOS Į AMERIKĄ PER FINLIAN-
DIJĄ. Visiems pasiūliams parąpinu pasportus, pasitinku ant
dyro ir palydžiu ant laivo. Taipgi su absoliutiška atsakomybe
persiunčiu pinigų Rusijos kareiviams, patekusiems nelaivėn
Austrijo ar Vokietijoje. Tikslai kreipkitės šiuo adresu:

BANKIERIUS JOHN KOVACS
36 GRAND STREET, Flija: 155 CLINTON ST.
BROOKLYN, N. Y. MASPETH, L. I. N. Y.

KALBAM LIETUVISKAI.

SPECIJALISKAS IŠPARDAVIMAS

TOKIO IŠPARDAVIMO NEW YORKE DAR NIEKAD NEBUVO

abai puikus GRAFONAS
ir didelis 12" dalyu, vertė \$41.00.
Atidodami tik už \$19.95
Ta praslejo garsuolius ir t. t. mity.

Mes užlaikome specialiskai rusų ir lenkų, kurie paties visokius
muzikiskus instrumentus ir Fonografus.
Lietuviški Rekerdai su visokios dainos. Čia rasit lietuvių ir rusų.
Atlaikę pas mus ryk, ateisite visada. Reikalaukite katalogo.

MOSCOW MUSIC CO.
52 Canal Street Dept. M. New York City, N. Y.

au 21 perlo klevišu, 8 basai.
Vertė \$18.00, tik už \$7.50

Tok pat Armonikas
21 plieninių klapų, 12 basų
Vertė \$25.00, tik už \$14.25

NEWARKO LIETUVISKA APTIEKA.

Apiešinkės lietuvianis prancū, tad atidariau
APTEIKĄ tikrai lietuvišką. Pas mane galite
gauti visokias gyduoles kokias tik Lietuvoje gau-
davot. Teipgi sutaisom visokias gyduoles pagal
receptus su didžiausiu a sargumu.

KALIBATA Žuvinis Degutas
gera ir saugi gyduolė, del
plaučių ligų, kosulio, užkli-
mo, bronchitės ir kvėpavimo
Prekė 35c

KALIBATA TONIC BITTERS
labai gera gyduolė del
nevalios skaido ir malimo
irankių, suteikia sveiką ap-
etitą, padidina išdalimą, ne-
sulygintas del malimo: su-
grąžina normaliskias spēkas.
ypatingas stiprintojas del vi-
so organizmo.
Prekė 50c

KALIBATA Cystitojas
puiki gyduolė del vėžio
irankių, išbūrinų, pūčių ir
visokių skaudulių pacinacin
nuo blogo kraujo ir del įvai-
rių ligų.
Prekė \$1.00

KUR VUNYBĖ, TENA IR GALVYBĖ
FRANK P. KALIBAT
PHARMACIST
181 Ferry Str., Newark, N. J.
Near Van Buren Street Telephone 10135 Market.

KALIBATA Gydanči Mostis
labai geras ir cistas prepa-
ratas del skaudulių, įspavi-
mų, suedėjimų, apskutini-
mų, nusibūrinimų, — pasek-
minens del įvairių atdary-
žaidų.
Prekė 25c

KALIBATA atsarci ir tikra gyduolė, del
prašalimo kietų ir minkštų
nuospaudų ir sukietė-
jimų.
Prekė 15c

NEWARKO AKUŠERKA

Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

O. STROJINIENĖ
Jauškaitė
319 Walnut St., NEWARK, N. J.
Telefonas 8052 Market
4035

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

36-ti METAI PASTOVAUS BANKAVIMO.
Šitoku yra rekordas vieno didžiausio
cagos bankų—STATE BANK OF CHICAGO.
Tai vienas ištikimiausių, pastovusių ir
saugiausių bankų Chicago, juo labiau kad tai
neprivatinis, bet VALSTYBES BANKAS.
VALDŽIOS PRIZIORIMAS IR APSKAITŲ
BUTO KONTROLIUOJAMAS.
Kapitalas ir rezervos daugiau kaip
\$4,500,000.00
MOKA 3% METAMS.
Lietuvians šis bankas parankiausias dar
tu, kad čia dirba lietuviai, kuris savo tautie-
ciaus visados mieliai patarnauja. Kitur gyve-
nanti lietuviai pasideda čia pinigų atsiųdami
pačiu.

STATE BANK OF CHICAGO
Kampas La Salle ir Washington Sts.

Ar nori nusipirkti gerus čėverykus?

Jeigu taip, tai visuomet
eik į J. MARTINAICIO
Čėverykų Krautuvę,
kur galėsi pasirinkti pagal
savo norą.

JUOZ. MARTINAITIS
109 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NEWARKO AKUŠERKA

Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

O. STROJINIENĖ
Jauškaitė
319 Walnut St., NEWARK, N. J.
Telefonas 8052 Market
4035

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

NEWARKO AKUŠERKA
Pabaigusi Imperatric Marij A-
kušerkų mokyklę Peterburge ir
Diplimuota New Jersey valsti-
joj. Turi puikias, pasiekmes
praktikoje prie gimdymo, taip-
gi gerai apsiapinaus su simpto-
mais visų moteriškų ligų ir rei-
kai esant, galite gauti patar-
tavimą.

12 POPIERŲ DYKAI
Popierius laisvams rašyti su viso-
kiais gražiais paveikais ir su tam
pritaikantiais dainėmis, su šil-
dėm kvietimais ir su visokiomis paveik-
alėmis, paaukavotais krašiais para-
duoja labai pigiai: kas priėmęs 80 c.
pačios markėmis, apkaitys 12 popie-
rų su konvertais ir dar pridėsiu do-
vanų knygą—Pradinis Mokslo an-
gliškos kalbos, 160 pusl., vertė 80c.
Reikalaujam agento ir duodame ge-
rą uždarbį. Adresuokit.
Miss W. SORKIS
1800 S. Peoria St., Chicago, Ill.
(18—21)

AR NORI PRALAVINT
SAVO PROTĄ?

Jei taip, tai perskaityk
garsaus mokslininko Pann-
koek'o knygutę "Galutinis
Klesų Kovos Tikslas".
Kaina tik 10 centų. Re-
ikalaukit šiuo adresu:
"Laisvė",
183 Roebling St.,
Brooklyn, N. Y.

KONCERTINIS
TOURNEE

Mikas Petrauskas, pradėjęs iš 15 a.
lapkričio, pasirengė duoti eilę koncer-
tų. Kas pageidautų koncerto, tegu
susizino su
M. PETRAUSKU,
395 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. Greenpoint 2017
DR. F. MATULAITIS

Prima ligojus
vakare tarp 7 ir 9 valandos
po No. 229 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" advokatas

Morris HILLQUITH

30 Church St.
New York City.

Ofis atydaras nuo 10 iki 5 val.
vakaro.

Akušerka

Pabaigusi kursų Women Medical
College, Baltimore, Md.
Pasekmingai atlieka savo darbą prie-
dėdama, taip pat suteikia visokias rodo-
ce paslaugas įvairiose moterų ligose.

F. Stropiene, 6 Loring St.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA
APTEIKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima
apturėti per paštą:
Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytojas.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....\$1.00
Trojinka.....25c, 50c ir \$1.00

Ir visokias kitokias gyduoles nuo
visokių ligų, kurios čia dar nepaminė-
tos galima gauti per paštą.

P. A. URBANAVICIUS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.

BUK SVEIKAS.

Rašykite ir reikalaukite
šios knygos, kurią ant pa-
reikalavimo pasiunčiu dy-
kai. Toje knygoje išaiškina-
ma daug vyriškų ligų ir
tą knygą perskaitys galima
apsisaugoti. Išpildykite tą
žemiau paduotą kuponą, o
jums prisiūsiu tą knygą.

Reikalaudami knygos pri-
siųskite kraštos ženklelį.

DR. LANDES,
140 E. 22 St., New York City.

Vardas

Gatvė

Miestas

Valstiečių sąmonė.

(Iš "L. 2").

Metų gale visi valstiečiai daro metines savo sueigos. Rinktiniai valstiečių vyrai renkasi svarstyti kitų metų valstiečių sąmatas. Jie turi nuspręsti, kiek kuriems valstiečiams reikalingas skirti pinigų, iš kur jų paimti.

Čia mūsų valstiečiai pasirodo, kaip suprantą savo reikalus ir kaip juos ginti mokė. Valstiečiai tai nelyginant jų savavalybės įstaigos, kuriose apsirėmę visi visuomenės papročiai ir gabumai.

Visa nelaimė, kad mūsų valstiečiai tuo savo visuomeniškumu dar mažai gali pasigirti: plačioji valstiečių liaudis dar nevisur jos priaugusi, jos sąmonė dar nepilnai atbudusi.

Valstiečių sueigose klausimai sprendžiami paprastai valstiečių "ponybė", dažniausia raštininkų arba "rėkšnių". Rinktiniai kartais net gerai nesuvokia, apie ką sprendžia. Susirinkimas atliekamas netvarkoje, be pirminio, kalba, kas nori ir kada nori, nedaroma net tam tikro balsavimo, sprendžiama viskas nureikimu.

Kalti čia, žinoma, iš dalies valstiečių ponai — viršaitės, kurio priedermė žiūrėti tvarkos ir teisės, ir raštininkas, kuris paprastai daugiau savo, ne valstiečių naudos žiūri. Bet kaltesni patys valstiečiai.

Rinktiniai tarpe randasi ir išmintingų vyrų, kurie suprantą jų sueigų ydas. Jie vienok nedrįsta iškelti balso, nenorėdami "prieš vėją pūsti". Sueigon ateina jie tarpu savy nesusiurpate ir nesutare, tuotarpu gi "rėkšniai" jau iš anksto prie buteluko susigiedojo, kada ir kaip šaukti.

Kaip mažai visuomeniškai susipratę mūsų valstiečiai, matyti dar iš to, kad jie lykščiai ir nenoromis kartais skiria pinigų mokslo reikalingam.

Tokį tat maždaug bendrą pobūdį turi mūsų valstiečių sueigos, iš kurių savitumo kartais tik šešėlis lieka. Tečiaus gyvenimo pažanga pradeda ir čia palikti savo žymę. Randasi vis daugiau pavyzdžių valstiečių, kurie pasirenka sau jau tinkamesnį perdėtinį, nesigali pinigų švietimo reikalingam, pasigudrina valstiečių lietuvių laikraščių ir t. t. Kituose valstiečiuose tvarkingiau vedami susirinkimai, su pirminku, kalbėtoju, balsavimais ir t. t. (pavyzdžiui, kadaise Kupiškio valstiečių).

Pagaliam, kai kurie valstiečiai pasižymi išstverme ir mokykliniu gint savo teises, kaip antai, tums žinomieji Šiauliai, Žagarės ir Akmenės valstiečiai. Jų kovos žygiai duoda mūsų valstiečių susipratimo istorijai indomius ir svarbius medžiagos.

Taip, Akmenės (Šiaulių pav.) valstiečiai jau kelintą kartą siekia patį senatą dėti mokesčių, kuriuos jie verčiami mokėti įsteigtajai prie valstiečių cerkinei mokyklai. Jų ingaliotiniai (latvis ir lietuvis) aiškina, kad valstiečiai nebija ir nesikrata mokesčių, ypač švietimo reikalingam, by tik jie būtų su jų žinia ir pritarimu uždėti.

Kitu gi du valstiečių kovojo dėl savo viršaitės. Žagariškiai greit laimėjo, nusikratė savo viršaitės Laikūno, kuris juo tapo prieš valstiečių daugumos norą ir "beponaudamas" didžiai visiems įgriso.

Šiauliškiai gi kovojo atbulai — ne prieš viršaitę, bet už jį. Valstiečiai vyrai norėjo išsiskirti sau viršaitę gerai pritviusi ir išmintinga žmogus Šaonarų Miliu, kuris nesidavė raštininkui už nosies verdžioties, bet jo žemiečių viršininkas netvirtino, viršaitę naskvėre ir kandiata. Tris kartus rinkosi valstiečiai sueigon ir visus tris

kartus, nebadami drausmės, balasvo tą patį Milių. Žemiečių viršininkas dėl to neklusnumo nubaudė visus sueigos vyrus po vieną rublį pabaudos, bet jie skūndėsi toliau ir dabar net iš senato gavo žinią, kuri gali būti svarbi ir kitiems valstiečiams, būtent, kad žemiečių viršininkas neturi teisės bausti valstiečių rinktinę už tokį ar kitokį reikalų sprendimą sueigose.

Zodžių, ir valstiečių tarpe randasi jau žmonių, kuriems nebe svetimas daiktas viešieji reikalai, ir kurie dėl jų nesigali nei žygių, nei išaidų. Keikia tik mūsų švietimo nei atkreipti daugiau domų į tą gyvenimo pusę ir dažniau ją kelti aikštėn, tiek savytarpėje — ant vietų, tiek plačiau — spaudoje.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau brolio Wilhelmo Grimalausko, Suvalkų gub., Karvų p. kaimo, Punaše parapijos, Redžiškių kaimo. 4 metai atgal gyveno Jersey City, N. J., turį svarbų reikalą ir brolišką užlaimimą žiame bado laike, gal reikalingas pagalba. Meldžiu atsiskirti šiuo adresu:

Jonas Grimalauskas
1800 North 9th St., St. Louis, Mo.

Pajieškau savo imininkų: krikšto tėvą S. Ruaseko ir Kašmonaičių Tamošaus, Kašmonaičių ir Pranciškaus, Suvalkų gub., Panemunės miesto. Meldžiu atsiskirti šiuo adresu:

K. Andriūšis,
710 Main St., Bridgeport, Conn.

Pajieškau brolių Petro ir Jono Tunilų, Suvalkų gub., Karvų p. kaimo, Išlandžių. Kas žino, malonėkit pranešti.

T. Tunilaitis
213 N. 6th St., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau dėdės Andriaus Melušio, Panevėžio pav., Ramigalės valstiečių, Vadoklių parapijos, Karvedžių kaimo. 8 metai kaip Amerikoje. Atvažiuo į Pittsburgh, Pa. Malonėkit atsiskirti arba žinanti greitai praneškite šiuo antrašu:

Simonas Šeštokas
8145 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Pijūso Kilikevičiaus, Suvalkų gub., Vilkaviškio p. kaimo, Keturvalakių parapijos, Budulėčių kaimo. Jisai patė, ar kas apie jį žino, malonėkit man pranešti, nes aš turiu pas jį svarbų reikalą. Mano antrašas:

Antanas Žvingilas
65 John St., Hartford, Conn.

Pajieškau draugo T. Žiūronės, Vilniaus gub., Trakų pav., Mažiūnų kaimo. Meldžiu atsiskirti.

J. Ramanauskas
11 Tariff St., Thompsonville, Conn.

Pajieškau savo kaimynų Juozo, Antano ir Adolfo Ivanaukų, A. Urhono ir Z. Stokos. Visi Kauno gub., Savitų pav., Vitreikių kaimo. Turis svarbų reikalą.

B. J. Ozasas
Box 178, Auburn, Ill.

Pajieškau pusbrolių Zigmunto ir Antano Permenelių, Kauno gub., Telšų pav., kas žino, malonėkit pranešti.

J. Tautišius
4914 Magoun Ave., E. Chicago, Ind.

Pajieškau Antano Micko, Suvalkų gub., Senapišės pav., Pašventupio kaimo. Gyvena Taunton, Mass.

M. Diekus
122 Boulevard Rd., Throop, Pa.

Pajieškau apsiėdimui merginos, mylinčios vesti dar ir protinę gyvenimą ir būty gerai, kad mokyti rašyti ir skaityti; ne jaunesnė, kaip 20 m., ir ne senesnė, kaip 27 m. Aš esu 28 m., dirbu maitinose, bet turiu masy toliau pradėti kilnišką užsiėmimą.

J. V. M.
Ledford, Ill.

Pajieškau draugo Antano Puškos, Kauno gub., Panevėžio p. kaimo, Smilgių parapijos, Dapšonių sodžiaus. Kaip girdėjau prieš karą atvyko Amerikon. Jeigu kas žino, ar jis pats malonėkit pranešti.

Povilas Rasininkas
Post Office, Coal Dale, Pa.

Pajieškau Roko Šnekučio, Suvalkų gub., Vilkaviškio p. kaimo, Kaimo Maskabadių, Keturvalakių parapijos. Meldžiu pranešti. Jie yra penki broliai, pirmiau gyveno Steger, Ill.

M. M. Adušas
1331 Oregon Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Pajieškau draugo Antano Žemaitaičio, Suvalkų gub., Maumiesčio p. kaimo, Karališkių, Rūmėlių parapijos. Turis svarbų reikalą. Meldžiu atsiskirti šiuo adresu:

Jonas Pečiulis,
149 McClellan St., Philadelphia, Pa.

Pajieškau trijų pusbrolių, Antano, Martyno ir Endriejaus Benesavičių, pačią iš Kauno gub., Šiaulių p. kaimo, Šiaurės parapijos, Vilekėnės sodė. Malonėkit atsiskirti, nes turiu labai svarbų reikalą.

Juzefa Norakaitė (Belskienė),
8427 Gilbert Court, Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Nako iš Rygos, karūnų gyvenom ant Suvorovskos gatvės N54. Taigi pajieškau puseserės Paulonios Čonaitės — Selastrevičienės, sovietų Jakubaičių. Jie patys ar kas apie juos žino, malonėkit pranešti šiuo antrašu:

Petronėlė Kleivaitė
212 Spiknart St., Carnegie, Pa.

Pajieškau Antano Kuro ir F. Biero, Kauno gub., Vilkmergės pav., Kurėnų kaimo. F. Maliechich, Chicago, Ill.

Pajieškau apsiėdimui lietuvaitės, nuo 17 iki 24 metų amžiaus, kuri myli apsiėmą ir svarumą, taigi turi turėti biškį ir pinigų. Aš esu 23 metų amžiaus, pinigų neturiu ir esu paprastas darbininkas, seniau buvau būtinis, bet atsiūki nelaimi su mano biziū. Aš noriu, kad man mergina pagelbėtų kokio amato pasimokinti.

A. M. Plagman,
P. O. Box 1543, (22-25) Boston, Mass.

DRAUGIJOS,

kurios apsirinko "Laisvę" savo organu:

LIETUVOS SŌNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖS, ROCKFORD, ILL., VIRŠININKŲ VARDAI

Pirmininkas P. G. Aleckinas
1436-7th Ave.
Vice-pirmininkas F. Raškevičius
539 Island Ave.

Protokolų raštininkas Ona Ušalaitis
1214 West St.
Finansų raštininkas J. Struzas
1125-8th St.

Išdėninkas St. Buzinskis
539 Island Ave.
Kasos Globėjai:
M. Gerulitė
1109 S. Winnebago St.

Ona Savrasičiūtė
539 Island Ave.
Maršalka A. Neverauskas
411 So. Church St.

ADRESAI VIRŠININKŲ "LIETUVOS BALSO" DRAUGIJOS KENOSHA, WIS.

Feliksas Dapkus, 914 Jone St., Fremont Ave.
Kamionieris Norbutas, 815 Jone St., vice-pirmininkas.

F. Bartkus, 1065 Jone St., protokolų raštininkas.
Kaz. Afanasas, 818 Jone St., finansų raštininkas.

J. Šereckis, 616 Market St., išdėninkas.
Kasos globėjai: J. Leščauskas, 607 Jone St., J. Buzinskis, 322 Milwaukee Ave., J. Šukelis, 712 Park Ave.

Maršalka V. Rulinskas, 261 N. Chicago St., Pagelbininkas maršalkos J. Kasulius, 655 Garden St.

Vilniaus nešėjai: P. Milevskas, 301 Caledonian St. ir B. Kiga, 168 Main Durinkas J. Žilius, 614 Market St. Street.

Medalinis komitetas: L. Jonėlevskas, 606 Newell St. ir P. Boičis, 173 N. A. P. L. A. DR. JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro pirmininkas P. Liepus, 226 Magazine St., Carnegie, Pa.
Centro sekretorius J. Mažiukna, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Centro išdėninkas K. Varnas, 12 and Carson Sts., S. S. Pittsburgh, Pa.
Centralinis Kasos Kontrolis P. A. Samulionis, P. O. Box 63, McKees Rocks, Pa.

1 kuopos, J. K. Mažiukna, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kuopos, P. A. Samulionis, P. O. Box 63, McKees Rocks, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:
3 kuopos, J. Galdinas, P. O. Box 118, Laupurex, Pa.
4 kuopos, I. Rasininkas, General Delivery, Pittsburgh, Pa.

5 kuopos, P. Petrauskas, Post office Caddy, Pa.
6 kuopos, Export, Pa.
Motiejus Matušas, pirmininkas. Juozapas Wiczus, pagelbininkas. Martinas Grigalevičius, Protokolų Sekretorius.

Jonas Pukas, Finansų Sekretor.
Antanas Trakas, Kasierius.

"AIDO" CHORO VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas P. F. Svetikas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius K. Čiburkis, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Kasierius S. Garšviūtė, 648 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Choro vedėjas L. Ereminas, 324 Breeman St., Brooklyn, N. Y.
Repeticijos atšibona kas pėnėtyja "Sokoly" svetainėje, 190 Grand St., 8 valanda vakare.

LIETUVIŲ KELIONEI PAŠELPOS DRAUGIJOS VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro valdyba:
Pirmininkas M. A. Lberis, 238 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius J. Petravičius, 264 Front St., Brooklyn, N. Y.
Išdėninkas J. Klaidišas, 555 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Kuopų Sekretorių Adresai:
1 kuopos, P. Žilinskis, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
2 kuopos, Brooklyn — V. Vitkevičius, 29 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

3 kuopos, White Plains, N. Y. — V. Zukas, Off. C. Deutermann, Lake St., White Plains, N. Y.

LIETUVIŲ PRESURIJŲ UNIJOS 58 SKYRIAUS U.G.V. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas L. Daukšas, 142 No 6th St., Brooklyn, N. Y.
Protokolų raštininkas F. Svetikas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Finansų raštininkas K. Krivėnėnas, 15 Stage St., Brooklyn, N. Y.
Išdėninkas P. Patašius, 94 S. 1st St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS SĖLIMO FONDO KOMITETAS:
K. Gugis, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkas 2) S. Markus, Cor. 19th & Vne St., Philadelphia, Pa.
Susirinkimų Sekretorius 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.

Susirinkimų Sekretorius 2) J. Neviackas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
T. L. Dundulis, Box 511, Westville, Ill.

Finansų Sekretorius 2) J. Stasiulevičius, 1818 E. Maymensing Avenue, Philadelphia, Pa.
Išdėninkas K. Šidlauskas, 225 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kasos Globėjai: M. Čėna, 66 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. J. Gerdasukas, 73 Welles St., New Britain, Conn.

J. Jukelis, 695 East 189th St., New York, N. Y.
Visus pinigus reikia išpirkti vardu LIETUVIAN NATIONAL RELIEF FUND ir pasiegti Finansų Raštininkui T. L. Dundulio, Box 511, Westville, Ill., kuris yra po \$10,000 kaucija, o jis laisvas į knygas pasiegti išdėninkui.

Žieminis kosulys,

kuris kartais įkietina gydymai nepašalduoda, arba jai tokiu kosuliu paėina iš nepasididėjimo — gali būti greitai ir pasekmingai palengvinta ir netrukus tokiu ligonis atgaus sveikatą, jeigu ims vartoti

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Plaučių Balsamas), daugelyje atsitikimuose šioji gyduolė parodė savo žaunimą jėką, kaip štai matome iš sekantio laiško:

"Mano dukterį labai kankino kosulys nuo pat pradžių žiemos. Atpuėjome Severos Plaučių Balsamą ir pirmą kartą išėjome iš namų. Tiesiog kosulys išėjo. Pats mano vaikas vėl pradėjo kosėti. Pats mano vaikas vėl pradėjo kosėti. Pats mano vaikas vėl pradėjo kosėti."

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS IOWA

Nuo kosulio,

koklinčio, orinų triebelių uždėgimo, uiklimo ir esaugulio pūgimū Severos Plaučių Balsamą. Kastoja 25 ir 50 centų.

Jei turi šaltį, tai nemėginkite pūginti Severos Cold and Grip Tablets (Severos Pūgimū) nuo Gripp ir Peršalimo.) Kastoja 25 centus.

Pavasariui išbėrimai arba kitokios netiesios odos ligos, palengvina ir pasekmingai gydoma su Severos Skin Ointment (Severos Odo Mėdža). Kastoja 50 centų.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

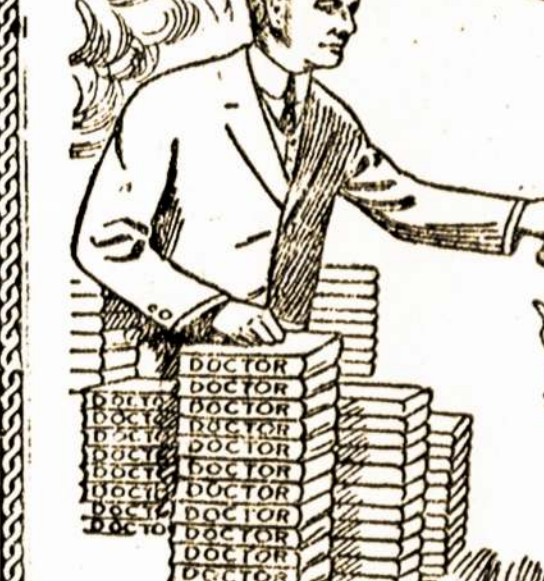
Severos preparatai pariduoda kiekvienoje aptekoj. Butinai reikalaukite Severos. Jei negalite jų gauti, tai rašykite ras

24 W. Stanton St., Hudson, Pa.

Urazi Dovana

DEL LABO VISUOMENES

Knyga sveikatos bei namų ūkio išradimai ir ką reikia daryti apsigyventi, taip pat kaip ir kur išgydyti ligas, kaip išgydyti "Daktarus" perod, kaip nuo visokių nelaimių bei dū ar suaugti

TOJE KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai pa-
matoma, kaip vyrai, taip ir moterys, kas turimi
reikalinga žinių, visoms, kaip jauniems, taip ir
seniems, žemėliams ir nekečiams.

KIEKVIENAS SKYRIUS šios knygos yra la-
bai įdomus. Ta knyga kiekvienam yra labai
naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori
sveikatai ir laimingai gyventi.

ŠIA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių
ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsirėm-
ti, kaip išvengti ir kaip greitai, geriau ir kur galima
išgydyti.

TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų pa-
siųtybes bei ligas ir taip pat apie moteris topa-
siųtybes, kaip jos prasideda, kaip apsirėm-
ti, kaip išvengti ir kaip greitai, geriau ir kur galima
išgydyti.

ŠIO KNYGOJE "DAKTARAS" dik "si aprašo,
atidengiant daug paslapčių apie geriausius smu-
tamus žemėliams gyvenimui ir taip pat kaip ir
kada geriausia yra gyventi ir kaip.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveskias ligas,
trauma, parodo ir išdėnina kuno dalis, šauk-
ta paslaptys. Ji reikalinga kaip sveikoms,

taip ir sergantiems. Tik perskačius šią knygą
pažinti, ko čia reikalinga pasiekti.

APAT KITU SKYRIU sergantiems rodoma,
skaityti apie nervų, kraujų, inkstų, romatizmo,
odos, vidurių, ausų, nosies, bronchų ir kitų pa-
siųtybes ligas; taip pat apie moteris nevaisingumą ir
kitas svarbias ligas, kurios kankina ir t. t.

Jei SERGI, tai pirmas ne kaip manai vargti
kokia nors ligartis ar kreivis prie gydytojo,

VIETINĖS ŽINIOS. DRAUGAI BROOKLYNE-ČIAI!

Kiekvienas ant savo kalendariaus pasizenklina, kad šioj subatoj, 20 d. kovo, Tautiškaime Name atsibus L. S. S. 13 kuopos linksmas balius su perstatymu juokingos komedijos "Pagavo". Prieš perstatymą pasakys trumpą prakalbą St. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius iš Bostono. Pertraukose dainuos linksmiausias dainėles "Aido" choras po vadovystę gerb. L. Eremino, taipgi griežti ant smuikų trio ir solo. Pasibaigus programai prasidės linksmų šokių, kurie tęsis iki vėlai nakties.

Nepraleiskite šio vakaro, nes vėliaus galėsite. Įžanga kiekvienai ypatai tiktai vienas kvoteris. Kurie neturite kvoterio, tad atsikvirkite nuo šių stiklų alaus ir "suseivysite" jį. Pradžią programą 8 val. vakare.

Prakalbos. Niekuomet dar, turbūt, nebūdavo Brooklyne tokios daugybės prakalbų, kaip šiūmė laiku. Pereitą četvėrą Tautiškaime Name įvyko prakalbos, kurias parengė L. W. W. simpatisatoriai. Kalbėjo Šmitas ir panelė Flynn (angliškai). Šmitas kalbėjo pušėtinai ir prisilaikė takto. Nurodė unijos principus, pasakė, kuom L. W. W. skiriasi nuo kitų unijų, papasakojė apie Europos karę. Flynn kalbėjo labai gražiai ir labai taktiškai. Jį papasakojė daug idomų dalykų iš istorijos Lawrence'o streiko.

Tūlas Gaigalas iš Philadelphia tol kukavo, kol publika svilpimu ir rankų plojimu nenuvijo jo nuo steičiaus. Tokio prasto "kalbėtojaus" Brooklynas dar nematė. Ant pabaigos Grikstas nusivilkė viršutinius drabužius ir pradėjo rodyti sorkes. Iš šios jo "prakalbos" publika galutinai persitvėrė, kad tam žmogui trūkstą šulo.

Pereitą pėtnyčią Tautiškaime Name įvyks idomios diskusijos: ar atneša darbininkams kokią nors naudą tikėjimas? Atsilankykite visi tie, kurie esate tuom klausimu užinteresuoti.

Sekancią pėtnyčią Tautiškaime Name įvyks idomios diskusijos: ar atneša darbininkams kokią nors naudą tikėjimas? Atsilankykite visi tie, kurie esate tuom klausimu užinteresuoti.

Lietuvių Moterų Progresyviško Sus. 1-mos kuopos lavinimos susirinkimas atsibus 18 d. kovo, (ketverge), Tautiškaime Name. Draugės kviečiamos kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Draugiškai M. Baltušdienė.

21 d. kovo So. Brooklynso soc. kuopa rengia prakalbą. Kalbės J. Nevickas. Prakalbą įvyks Columbia Hall, 3 val. po pietų.

Šioj seredoj bus prelekcija ant temos: "Kaip penėti kūdikiai?" Skaitys Dr. J. S. Misičičia p. P. Draugelio svetainėje. Pradžią 8 val. vakare. Rengia Lietuvių Klubas.

Nepaprastas Manifestas ir prakalbos, kurias rengia Lietuvių Politikos Klubas New York'e ant 21 d. kovo, turi sutraukti skaitlingiausią publiką. Prakalbą įvyks p. J. Bartušiaus svetainėje, 3 val. po

pietų. Kalbės drg. J. Šaltys. Prisirašymas tą dieną bus tik už \$1.00.

Williamsburgas, veikiausiai, įgyys naują hospitalį, kuris, iš eilės, bus jau šeštas. Aproxuojama, jog namo pastatymas ir įrengimas apsisės \$200,000.

New Yorko knygyno išleistam raporte pasirodė, jog praeitais metais išduota skaitymui 9,516,482 knygos, o 1913 m. tik 8,320,144. Visu milijonu išduota daugiau užtai, kad žmonės labai reikalauja knygų apie kares.

Neturite vilnės? Jūsų pilkas ar alaukas stenkis, tūksnėliai jau likos širdytais. Gydymas DYKAI! Adresuokite: Specialist, 106, Dr. Brundza Co., Sta. W., Blyn, N. Y.

KIEKVIENAI MOTEREI ŽINOTINA. JOSEPH LIPMAN, M. D. Specialistas Moteriskų Ligų. 114 E. 50th St., New York

OFISO VALANDOS: Iki 10 val. rytė; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare; Nedėliomis pagal sutartį.

Egzaminavimas DYKAI. Mės istime ir pasakome visas ligas ir pagelbime. Iš kitų atvažiavusiuose liūnoms parūpiname vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apsidiršime ir dūosime prieteliską roglą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN 114 E. 50th St., NEW YORK, N.Y. Kalbame lietuviškai.

NAMAI UŽ \$438.00.

Ar nori pelyti? Nusipirk namus už \$438.00 arba ir vėranesius, o pelysi. Jeigu pats juose gyvenai—randaš nemokėsi, jeigu išrandavosi kitam—imsi randa, pelysi. Idek pinigų į savąj, o pelysi ir nepeikies savo pinigų kimai į bedugnės tankius, kur jau yra žūgę daugybė žmonių pinigų.

Zinias, o taipgi plenus ir pavėklus ant paradijmo namų galima gauti kas vyv nuo 9 iki 11 val. pas Kasj Pifeng, 115 E.

NORMANDIE PARK CO. 189 Broadway, New York, N. Y. (Darjė į ofisą iš Dey Street).

Nepaprastos dovanos. Kas užrašys pavane dienraštį "Naujienu" ir prisius \$5 tam gaus dovaną "Laisvės" ar "Keleivio", ar "Kova", ar "Vievybe" Liet., ar "Lietuvos", ar "Amerikos Lietuvių" ar "Sąjau" ar "Lietuvių" per mės laiko. Ar už \$5.00 dar galite pasirinkti prie "Naujienu" vėną iš tų laikraščių, koks tamatai geriausiai patinka. Tik tamatai atsime, kad užrašys "Naujienu" gausi dar vieną visai dykai.

Andros dovanos: Kas gaus 4 naujus "Laisvės" skaitytojus ir prisius man \$6.00, tam padarysiu didelį paveikslą \$6.20 už dykai. Kas gaus 2 skaitytojus "Naujienu" ir prisius \$10.00, tam gaus paveikslą su rėmais vertin 10 dolerių.

J. BRANKIS, 87 E 21 St., Bayonne, N. J.

Draugai!

Visokius VYRISKŲ ROBŪS pigiai ir gerai galite pasiūti pas ANTONĄ "LUTKŲ" užtikrinu, jog tie, kurie užsisakys pas mane koki nors apvilkim, pilnai užsiganedina mano darbu. Je aš, pasidėkavojant savo praktikai, gražiai prielauku rība, kiekvienam žmogul pagal jo norą ir reikalavimą, aš užlaikau įvairių firmų prabūs sampellius, iš o kiekvienas gal pakeirti sau patinkančią medėgą už priinamą kainą. Taipgi autaisau, įvairas ir suprosius senus vyty ir woteris, irabūsius, —įrodos, kaip nauji. Atatikus reikalui, kreipkitės po Mūr adresu: 870 N. Main St., MONTELELO, MASS., Lietuvių Tautiškaime Name. Su pagarbe A. TITTELL

Ar Nori? Gausi DYKAI doli geras stūkas ir dūdių katalogą, žinodam, kad gausi stūką ir kitokių visokių dalykų, kurių tu labai nori, o gaudini kur jį gauti? Atsiųsk savo pilną ir aiškią adresą ir už 6 centų gausi katalogą su užsėdimo priautimo katių, o mės tuojais iš katalogo iškims tas nusiųsim DYKAI. Adresuok: JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS) 1281 E. 14th St., Chicago, Ill.

Nepaprastas Manifestas ir prakalbos, kurias rengia Lietuvių Politikos Klubas New York'e ant 21 d. kovo, turi sutraukti skaitlingiausią publiką. Prakalbą įvyks p. J. Bartušiaus svetainėje, 3 val. po

LAISVĖ

ISPARDAVIMASI ISPARDAVIMASI
PENKIOS DOVANOS DYKAI! IS PRIEZASTIES APLEIDIMO SAVO BIZNIO, privertsi tuojais išparduoti savo kuogeriausj 1-mos rūšies TABAKĄ absolutiškai už pusdykį, ir kad kuogeriausj išpardavus, perkantiems 40 pakelių Tabako duodame VISAI DYKAI augščiau patalpintas sekancias dovanas: 1) Pauksuotas Laikrodėlis su gvarancija ant 5-kių metų, 2) Brelokas, 3) 32 Kalib. Revolveris (Modelis), 4) Peilukas iš angliško plieno, 5) Sigaretynių dėklas.
40 PAKELIŲ toje TABAKO (Bogdanow, Sultan, Mesaksudi, Stamboli, visi 1-mos rūšies) ir tas 5 dovanas išsiųsim kiekvienam kas prisijus 25c rankpinigį (markėmis). Likusius gi \$5.75 ir 50 centų už persiuntimą dovanų apmokėsi primdami siuntinį ir po persiuntinimui, jog tas Tabakus ir Dovanos yra kuogeriausios rūšies. Pasinaudokit tuojais iš toje nepaprasto išpardavimo, prisijusdami rankpinigius stačiai prie:
MOSKVA TOBACCO COMPANY Dept. D. New York, N. Y.
92 West Broadway

"Laisvės" knygos:

SOCIALIZMAS — KUOMI JIS YRA, IR KAP JI ĮKVEPIA, sutuvinio Europietis. Šią knygęle patartina perskaityti kiekvienam darbininkui — ir tam, kuris tik iš socializmo ir tam, kuris netiki. Kiekvienas socialistas, perskaitęs šią knygęle, galės lengvai atremti savo priešin. Kiekvienas gi nesocialistas šią knygęlelę pertikrins, kad socializmas — tai ne svajonė ir kad tik per socializmą darbininkai galės atsikelti laimę. Gerstina, kad šią knygęlelę rastių kiekviename lietuvių knygynėlyje. Kaina tik 15c

LAISKAI PASMERKTŲJŲ MIRTIN IR SLEISSELBURGO BASTILIA. Parasė V. Paukštys. Jeigu dar kas nežinojo, tu baisybų, kurios dedasi Rusijos kaledimuose, jei dar kas negirdėjo, kiek laisvės kovotojų žuvo ant caro kartuvų — tad perskaitykit šią knygęle. Čia jūs atrasiu, su kokia žvėriškumu caro budeliai kankina nekaltus žmones ir su koku drąsumu mūsų draugai eina ant mirties. Kaina 20c

MOTERŲ PADĖJIMAS EVANGELIJŲ IR APSTALŲ RAŠTUOSE. Parasė S. Aleksa. Šią knygęlelę išlaikina, kokią moterų padėjimas būna gljioj šiojovė ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio moksli sakelbia dabartinis laikas. Išvyskija. Ypač patartina ją perskaityti moterims. Kaina 20c

GRĮVĖSIUOSE. Parasė K. Jastukaitis. Tai yra labai smagi knygykėlė, kuri atvaizduoja liūdną likimą Lietuvos tarmaitės. Vos pražydusi vos pradėjanti protauti, tūri žlugti gyvenimo purvą. Kas myli skaityti gražias apysakaites, iš perskaito ir šią knygęle. Kaina tik 15c

LEADIES DAINOS. Tai yra rinkinelis gražiausių lietuviškų dainėlių ir deklamacijų. Kas nori išmokti deklamuoti gražias eilutes, bet išmokinti savo vaikui, lai įsigyją šią knygęle. Joje yra geriausias eilės Jovaro, Valčiū, Kudirkos ir kitų žymėsių poetų. Kaina tik 15c

GYVAS GRABE. Parasė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusilekusių Seno Vinco Vaidelių. Medžiaga yra iš škotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitęs šią knygęle, pamatys, kokią tamasybę kokią gilybę nežinėj gyvena mūsų broliai. Juokio šioje knygėlyje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagią praleisti, lai užsisako ją. Kaina 10c

LEKCIJOS APIE ATSKYRIMO ŽENKLUS. Parasė A. Matvilaitis. Tai yra parankiausias vadovėlis išimokimui teisingai statyti ženklus rašte. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai yra tokių, kurie moka teisingai vartoti atskirimo ženklus savo rašte. O nemokėjimas vartoti atskirimo ženklų, padaro raštą be vertės, beveik neapratimą kitam žmogui. Ypač šią knygęle patartina įgyti kiekvienam laikraščio korespondentui. Kaina tik 10c

MOKSLAS RANKŽINYSTES arba kaip pažinti žmogaus atei ir praeitį pagal daino ruožus. Kas tuomi moksliu interesuojasi, lai perskaito šią knygęle. Kaina 15c

IS DVASISKŲ TĖVELIŲ GYVENIMO. Kaina 25c

SEIMYNOS ISTORIJA, kaina 10c

SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI, kaina 20c

PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTELIAI, kaina 10c

STEPONAICIO RASTAI, kaina \$1.00, parsiduoda už 75c

DARBAS, kaina 75c

RAUDONAS JUOKAS, kaina 35c

MOTERISKĖ IR MEILĖ 20c

GALUTINIS KLESŲ KOVOS TIKSLAS 10c

KAP PADARYTI MONUS MORALYBES IŠSIVYSTYMAS. Kaina 25c

DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLUCIJA. Kaina 50c

NUOSAVYBES IŠSIVYSTYMAS. Kaina 50c

"Laisvė", 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

FARMOS!

Geriausios Farmos! Pigiai parduodu geriausias, gatavas farmas su būdinkais, sodais, užsėtai javais. Turiu visokio didumo farmų, žemę su moliu, juodžemiu, molis maišytas su smielžeme. Derlingiausią žemę pirmo sorto visokiems javams, daržovėms, šienui sodams. Turiu daugybę išsidirbtos žemės labai geros. Pigiai parduodu ant lengviausių išmokėjimų. Žemė atsakančiai gera, didžiausioj Amerikos Lietuvių Farmerių Kolonijoj, kur aš esu jau pardavęs 320 farmų, lietuviams, apeliokėje miesto Scottville, Mason County Michigan, kuris yra turtingiausiū farmerių miestu state Mich. Viduryje derlingiausių ir gražiausių laukų, lygų kelių, gerai žvira voti pientai, upės ir ežerai pilni žuvies ir Scottville yra visas vigadas farmeriams Broliai lietuviai, neklausyk

NAUJA KNYGA

Tik ką išėjo iš spaudos
garsaus rusų rašytojaus
LEONIDO ANDREJEVO

Raudonas Juokas

Toje knygoje aprašoma visos karės baisenybės. Ją perskaitę jauties, lyg kad pats buvęs ant karės lauko. Todėl pasistengk tuojau perskaityti.

KAINA 35 centai.

Reikalauk šiuo adresu: "LAISVĖ"

183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

MOKINKITES SAVO NAMUOSE

Greitas ir visiems prieinamas mokimosi būdas yra mokintis per korespondenciją, mokintis savo namuose. Pagal mūsų vartojamą metodą, kiekvienas žmogus gali išmokti visą aritmetiką liuosose nuo darbo valandose. Išskaičiai etbetinai maži.

Jei nori žinoti, kaip greitai laiku išmokti aritmetiką, tai parašyk mums, o gausi pilną paaiškinimą dykai. Idėk stampą atsakymui.

Adresuok: Lietuvių Korespondencijinė Mokykla, 1607 N. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Fotografijų Specialistas

Užlaikau didžiausią fotografijų galeriją. Nu-fotografuoju didžiausias grupas net iki šimtoji ypatu. Visiems suteiktu pukiūs paveikslus su dovanomis, kurie tik pas mane atsilauk. Ypačingai jaunavedžiams duodu geras dovanas ant pradžios gyvenimo.

Motiejus Kichas 370 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.

Gera Proga Ligoniams

DR. J. C. BROWN

Viešame gerai žinoma daktara-specialista, kuris pasekmingai gydė ligonius per 35 metus, dabar UDIDYKĄ PRADĖS EGZAMINUOTI LIGONIUS IR DUOTI JIEMS PATARIMUS sekanciomis dienomis: Nedėliomis, Uteriniais ir Pėtnyčiomis.
DR. J. C. BROWN yra baigęs vieną iš geriausių Amerikos universitetų ir turi aukštinį medalį už atstūjėjimą moksle. Jo ofisai yra įrengtas su naujausiomis stebėklingomis mašinomis. X-spindulių mašina duoda didžiausią gydymo pagalbą. Su ja yra permatomas visas žmogau kūnas, užtai ir lengva atrasti, kur yra įsėdus liga. Neturint gi tos mašinos, su paprastomis akimis nieko negalima sufineti, kav dedasi viduriuose, o tas labai apunkina ir prailgina gydymą.
DR. BROWN PASEKMINGAI ĮGYDYO VISOKIAS UŽSISENĖJUSIAS IR NERVIAKAS

Ligas Pilvo, Plaučių, Sirdies, Inkstų, Kepenų, Pūslės, Ausų, Nosies ir Gerklės, Moterų Ligos ir nusisvėrimus gydome be operacijos.

ODOS LIGAS, KRAUJO SUGEDIMUS, REUMATIZMĄ, GELĄ IR KITAS LIGAS, kurios per daug vietos užima čia išdėstyti, gydau su geriausiomis pasekmėmis.

Aš nedėrau ligų tyrinėjimui, kad surastų, kokia liga jūs sergate, bet tuojais ją permatau, kaip veld-rodyje, nes man pagelbėti ligų metu, mano praktika ir stebėklingos mašinos.

Nesiduokite save bereikalingai pjaustyti, bet ateikite pas mane, o apturėsite patarimą, ar jūs liga galima išgydyti su vaistais, ar ne. Aš išgydžiau daugelį ligonių su vaistais, be jokių operacijų. Tuos ligonius kilidaktariai buvo jau atsisakę gydyti su vaistais ir sakė, kad būtinai yra reikalinga operacija ir kad reikiu eiti į ligonbuvi, kur galima tikėsi pagelbos.

ATMINKITE, JOG AŠ ĮGYDAU SUNKIAUSIAS LIGAS SU VAISTAIS.

Mano vaistai yra gausiai ir išgydo ant visados. Aš negydu per laiškus, nes to negalima atlikti, todėl neiešikite dykai laiko rašinėdami man laiškus. Pirmiausia reikia ligoni gerai išagzinuoti, tada tik galima pradėti gydyti. Dar sykį primenu jums, kad aš egzaminuoju ir duodu patarimus ligoniams DYKAI Nedėliomis, Uteriniais ir Pėtnyčiomis.

DR. J. C. BROWN 50 W. 36-th St., arti 6-th Ave., New York, N. Y.

OFFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų. Nuo 1 val. po pietų iki 8 val. vakare.

NEDELIOMIS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. po pietų.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvų Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 6 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujaujas ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelai iš viso pasaulio — kas dien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jės vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingas straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamas daugybės darbininkų žmonių apšvietimui ir jų gerovei, o ne pavienio ypato ir datymui pasaulinio biznio.

Prenumeratoro kaina: Chicagoje — per išnešiojėjus 12 c. savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50; Kiutur, ne Chicagoje, metams \$3.00, pusei metų \$2.00; dvieju mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šią kataliagą ir pristatyk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Siūmū pristatius \$ — už "NAUJIENAS" — metus ir mieldži su sugyti žiuo adresu

L. 10

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

AR BUVAI KADA NORS

Jeigu nebuvai, tai užėik ir persitvėrink, jog yra PUKIAUSIAS LIETUVISAS HOTELIS NEW YORK CITY.

VIESRUTIS arba HOTELIS NET SU 37 KAMBARIAIS.

KAMBARIAI yra įrengti pagal naują madą, kaip tai: ELEKTRISKA SVIESA, Maudyklė, Elevatoris, TELEFONAS ir kitoki visoki įrankiai, priklaustanti prie viešbučio. Prie to užlaiko pukių svetainė dėl VESTUVIŲ, Šokių, Susirinkimų ir dėl visokių draugijų suėjimų.

Parduodam LAIVAKORTES i Lietuvą ir i Lietuvos, ir i visas dalis pasaulio. Siunčiam ir išmainom Pinigus visų viešpatyčių, kas kokių reikalauja. Reikalauk laivakortę kainą, pažymėdamas, iš kur ir iki kur norit keliauti. Mūsų antrašas yra tokis:

GEO. BARTASZIUS & CO. 261 W. Broadway, So. Boston, Mass.

498 Washington Street, New York City Telephone 9537 Spring

GEO. J. BARTASZIUS ir J. P. WASILIAUCKAS 498 Washington St., 261 W. Broadway, NEW YORK CITY, N. Y. SOUTH BOSTON, MASS

820 Bank Street, Waterbury, Conn.

M. & V. Furniture Co.

A. MALIAUSKAS ir A. VIDZIUNAS, Savininkai. 687 - 3 AVE. COR. 21-st Street So. B'klyn, N.Y. Telephone 4263 South

DIDELE LIETUVIŠKA FORNIŠIŲ KRAUTUVĖ.

VISADA PIKŲ RAKANDUS (fornišius) pas A. MALIAUSKĄ ir A. VIDZIUNĄ, nes gausi gerą fornišų ir už labai ZEMĄ PREK.

Duodam ir ant longvų išmokėčių — PO VIENĄ DOLERĮ ir daugiau ant savaitės, taip kaip kas išgali. Darius visur pristatom savų v. žimū dovanai. Tabandyk nors vieną kartą pirkti pas mus, o mes užtikrinam, kad busit užganedinti iš visų atžvilgių.

M. & V. Furniture Co. 687 - 3 AVE., BROOKLYN, N. Y.

Trijų kavalkų minkšti kėšiai verti \$75.00. Parduodam už \$18.75. Penkių kavalkų skuriniai kėšiai — \$35.00. Parduodam už \$25.00. Lietuviai, nepamirškite musų, kada jums reikės fornišų.